Politika

30 NİSAN 1976 CUMA 150 Krş. EKONOMİ

ORMAN FAKÜLTESİNDE ÇATIŞMA ÇIKTI; BEŞ ÖĞRENCİ YARALANDI

Bingöl'de çıkan silahlı çatışmada 1 öğretmen 3 öğrenci 2 işçi yaralandı. Ülkü Ocakları başkanı tutuklandı.

İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinde dün saat 10.00 sıralarında meydana gelen silâhlı çatışma sırasında ikisi ağır olmak üzere beş öğrenci çeşitli yerlerinden yaralandı.

Fakülte dershanesinde başlayan kavganın silâhlı çatışmaya dönüşmesi üzerine okula gelen Jandarma Kuvvetleri kısa sürede çatışmayı bastırdı.

Yaralı öğrencilerden dördü İstinye Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Hastane yetkililerinden alınan bilgiye göre yaralılardan Celil Başköy elmacık kemiğine isabet eden bir kurşunla yaralanmış ve damağı parçalanmıştır. Doktorlar yaralının sağlık durumunun tehlikeli olduğunu bildirdiler. Abdurrahman Özdil adlı öğrenci ise sağ elinin parmaklarına isabet eden üç kurşun ile Mehmet Göçebar sağ kalçasından girip belkemiğinde kalan bir kurşunla Sadi Hoşgör adlı öğrenci de dövülerek yüzünden yaralanmış durumda.

(Devamı sayfa 7 sütun 1 de

Türk-Irak Ortak bildirisi yayınlandı

Irak'la yapılan görüşmelerde petrol ve sulama konusunda kesin bir sonuç sağlanamadı

■ *Ortak bildiride Kıbrıs sorununun toplumlararası görüşmelerle çözümlenebileceği konusunda görüş birliğine varıldığı açıklandı.*

TEOMAN EREL BİLDİRİYOR

BAĞDAT-Cumhurbaşkanı Korutürk başkanlığındaki Türk heyetinin Iraklı yetkililerle yaptığı görüşmelerde, Türkiye'nin Irak'tan bağlantısı evvelden yapılmış 6 milyon tondan başka yılda üç milyon ton daha petrol ithal etmesi konusunda kesin bağlantıya gidilmedi. Ancak Irak tarafı ilave petrol verebileceğini ifade etti, fakat navlunla ilgili maliyet farklılıkları üzerinde tam bir sonuç alınamadı. Buna karşılık Irak daha önce Türkiye'den ithal ettiği 3000 buz dolabını "onbine" çıkarmayı kabul etti. Ayrıca bir Türk inşaat firmasının kazandığı 190 milyon dolarlık (3 milyar lira) sulama ihalesinin hükümetçe onaylanması konusunda umut verici gelişme sağlandı. Bu konuda Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk dün sabah Irak Cumhurbaşkanı Bekr ile yaptığı görüşmede teşebbüste bulundu.

Bu ihale, Türk firmasınca tamamlanırsa yurda 150 milyon dolar girecek, ayrıca diğer firmalar için Irak inşaat işleri açılmış olacak.

IRAK FIRAT SULARI İÇİN GARANTİ İSTEDİ

Fırat sularının Türkiye Karakaya barajını inşa ettikten sonraki kullanılış "rejimi" konusunda Irak tarafının garanti istediği ve Türkiye'nin ne kadar suyu aşağıya bırakacağı üzerinde kesin bilgiler talep et-

(Devamı sayfa 7 sütun 5 de)

Türkiye'de yılda 180 bin iş kazası oluyor, en çok ölen inşaat işçisi

Türkiye'de yılda 180 binden fazla iş kazası olduğu açıklandı. Çalışma Bakanının 1975 yılına ait rakamlara dayanarak yaptığı açıklamaya göre, en fazla iş kazasının inşaat sektöründe görüldüğünü de belirtti.

Türkiye'de çalışan insanların güvenliğinin tam anlamıyla sağlanamadığını belirten Paksu şunları söyledi :

İki milyona yaklaşan çalışan nüfusumuzdan 180 bin 375'i 1974 yılı içinde iş kazasına uğramıştır. Yani her 20 kişiden biri çalışırken iş kazası geçirmektedir. Bu rakam gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerle karşılaştırıldığında çalışan vatandaşlarımızın, diğer ülke vatandaşlarına göre, işyerlerinde daha az iş emniyetine sahip olduklarını ortaya çıkarmaktadır. İş kazalarının sebep olduğu kayıp ise yılda 2 milyon işgününe tekabül etmektedir."

EN FAZLA İŞ KAZASI İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

En fazla iş kazasının 31 bin 606 kaza ile inşaat işkolunda meydana geldiğini, bunu 22 bin 803 kaza ile metal işkolu ve 16 bin kaza ile de maden işkolunun takip ettiğini belirtmiş,

(Devamı sayfa 7 sütun 4 de)

Uygulanmayan Danıştay kararları için Meclis araştırması açılması istendi

ANKARA- Ankara DP Milletvekili Cevat Önder ve dokuz arkadaşı, Demirel hükümetinin Danıştay kararlarını uygulamadığını öne sürerek, "hükümetin kurulduğundan bu yana uygulanmayan Danıştay kararları ile ödenen tazminat miktarını saptamak" amacıyla bir "Meclis araştırması" açılmasını istediler.

Önder ve arkadaşları, önergelerinde, "Danıştay kararlarını uygulamamak suretiyle hükümetin Anayasa hükümlerini çiğnediğini, bu vaziyette Türkiye'de hukukun ve Anayasanın üstünlüğünden bahsedilemeyeceğini" öne sürdü. Meclis araştırması açılmasını istemelerinin nedenlerini özetle şöyle belirtti :

"-Cephe hükümeti kurulduğundan bu yana Danıştay'a kaç kişi başvurmuştur? Müsteşar, Genel Müdür, Amir, Memur ve Öğretmen kaç kişi hakkında yürüt-

(Devamı sayfa 7 sütun 3 de)

...Ve dün güneş tutuldu

Dün günün konusu güneş tutulmasıydı. Türkiye'nin Bodrum, Konya, Ağrı çizgisinde bulunan yöreleri, tam halkalı tutulmayı izlediler. İstanbullular ise, parçalı tutulmayla yetinmek zorunda kaldılar. Saat 12.00'den itibaren pek çok kişinin ellerinde isli camlar, yanık filmler ve başka araçlarla güneşe baktığı görüldü. Hava belirgin derecede serinledi ve hafifçe loşlaştı. Bazı öğrenciler tutulmayı okulların damlarından, sınıfça izlediler. Bazı açıkgözler, yanık film parçalarını bir liradan satarak güneş tutulmasını da paraya tahvil etmenin yolunu buldular. Ayın arkasında saklanan ve bir hilal biçiminde görünen güneş, saat 14'ten sonra aydan sıyrılarak ortaya çıkmaya başladı. Güneş tutulması son bulmuştu. Resimde tutulan güneş ve izleyenler.

Türkeş, Ecevit'i dış ilişkileri nedeniyle Korutürk'e şikâyet etti

ANKARA *(Politika)*- MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e bir mektup yazarak, CHP Genel Başkanı Ecevit'i, dış partilerle ilişki kurduğu için Cumhurbaşkanına şikâyet etti.

Türkeş, mektubunda "Eğer, bu tehlikeli kapı kapanmaz ise, ileride hangi doğrultularda gelişmeler göstereceği ve

(Devamı sayfa 7 sütun 5 de)

ERBAKAN: BUGÜNE KADAR YAPILAN YATIRIMLAR MÜSTEMLEKE YATIRIMLARINA BENZEMEKTEDİR

ANKARA – Başbakan Yardımcısı ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, "Türkiye'de bugüne kadar yapılan yatırımların bir bakıma müstemleke yatırımına benzeyen yatırımlardır" dedi. Partisinin gençlik kolla-

(Devamı sayfa 7 sütun 4 de)

DALOKAY ET FİYATINI İNDİRTTİ

ANKARA *(Politika)*- Ankara Belediyesi, Et ve Balık Kurumuyla yapılan anlaşma sonucu perakende et fiyatlarında yüzde 7 ile 24 arasında indirim yaptı. Yeni fiyatlar dünden başlayarak yürürlüğe girdi.

Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay, kurumun kasaplara ihtiyaçları karşılama -

(Devamı sayfa 7 sütun 3 de)

SOMUTA YÖNELİK ARAYIŞLAR CHP'YE GÜÇ KAZANDIRIR

Cumhuriyet Halk Partisi'nin yeni muhalefet stratejisi ve sayın Ecevit'in "... düzen değişikliği girişimlerine hazırlanmak ; tartışma dönemini aşmak" üzerine sözleri, CHP'de yeni arayışları başlatmaya namzettir.

Konuya, uzun vadeli ve kısa vadeli açılardan yaklaşmak mümkündür. Uzun vadedeki sorun, CHP'nin teorik konumunu ve temel siyasal tercihlerini daha berrak duruma getirmesi ; bu tercihlerin ışığında kendi iktidar programını oluşturmasıdır. Zaten uygulamadaki yöntemlere açıklık kazandıracak olan da, öncelikle böyle bir iktidar programıdır. CHP'nin "düzen değişikliği" anlayışı çerçevesinde, temel kavram ve kurumlara nasıl biçim vereceği, mülkiyet ilişkilerinde hangi düzenlemeleri düşündüğü, bu noktaları pratiğe nasıl aktarıp her ekonomik ve sosyal kesim için ne gibi büyüme, üretim ve paylaşım modelleri öngördüğü, yeterince açıklığa kavuşmamıştır. Bunları bir günden ötekine gerçekleştirmenin zorluğu ortadadır. Ancak, uzun vadeli bir iktidar hazırlığı bu aşamalardan geçer. Önümüzdeki dönemde toplanması beklenen "CHP Program Kurultayı", bu sorunlardan bazılarına çözüm getirebilir, getirmelidir de.

Sayın Ecevit'in konuşmasında yer alan ve halkın mücadelesine CHP'nin destek olmasıyla düzen değişikliği girişimlerinin başlatılması düşüncesi, öncelikle somut olayların, somut katkıların ve somut amaçların belirlenmesini gerektirmektedir. CHP Genel Başkanı, konuya yaklaşım biçimi ile, bu çok önemli noktaya işaret etmiştir: Bir sol siyasal partinin oturduğu yerden bildiriler yayınlayarak halkı ne kadar sevdiğini, işçiyi, köylüyü, memuru nasıl desteklediğini belirtmesi, plâtonik olmaktan öteye gidemez. Bu parti iktidarda da olmadığından, somuta yönelik çalışmaları fiilen sınırlanmıştır. Ancak, gene de yapılabilecek çok şey vardır ve Ecevit bunlara yönelinmesini partisinden istemektedir.

Bunlar, sayın Ecevit'in çizdiği çerçevede, ne olabilir ?

Daha yakından tanıdığımız işçi kesiminden örnek getirilecek olursa, CHP'nin işçilerin mücadelesine destek olması da, işçinin sağlıklı biçimde siyasete katılması da, belli ve somut amaçlar için birlikte mücadele vermekten geçer. Sözgelişi , "kıdem tazminatının işçi kendi arzusuyla işten ayrılsa bile ödenmesi ve bunun her kıdem yılı için bir aylık ücret üzerinden hesaplanması" diye bir işçi sorunu vardır. Yahut, işçi ve memurun ücret ve maaşın -

(Devamı sayfa 7 sütun 1 de)

İsmail Cem

CHP'li Birler MC'nin ordu politikası için «Bu yolun sonu uçurumdur» dedi

Birler Meclis konuşmasında "Kuruluşundan bu yana ilk defa bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısına kuvvet komutanları katılmamış, katılamamıştır" dedi.

ANKARA (Politika)- CHP, MC iktidarının Silâhlı Kuvvetler üstünde yürüttüğü politikayı gündem dışı bir konuşmayla dün Meclise yansıttı. CHP Tokat Milletvekili Birler, MC'nin küçük siyasal hesaplar ve çıkar uğruna, ordunun geleneksel yapısını altüst etmeye yeltendiğini bildirerek, "Türk ordusunun yerleşmiş gelenekleriyle oynayarak güç gösterisi yapma hevesinde olanlar bilmelidirler ki, bu yol ne kendilerini, ne de ülkeyi aydınlığa götüren yol değildir. Bu yolun sonu karanlıktır, uçurumdur. Bu hükümet ve onun başı, sonu karanlık ve uçurum olan bir yolun yolculuğundan dönülmez noktaya gelinmeden vazgeçmelidirler" dedi.

(Devamı sayfa 7 sütun 8 de)

FGS BİRİNCİ BÜYÜK KONGRESİ YAPILDI

Fikir İşçisi Gazeteciler Sendikası'nın birinci genel kurul toplantısı yapıldı. Gazetecilerle ilgili sorunların ele alındığı kongrede Sendikanın yeni yöneticileri de seçildiler" Yönetim Kurulu şöyle oluştu: Doğan Can (Genel Başkan), Hasan Yılmaer, Vedat Zeydanlı, Kahraman Bapçum, Kadri Çatmakaş, Nehar Tüblek, Metin Soysal, Selçuk Besen, Üstün İnanç. Denetim Kuruluna Kenan Şengül, Aydın Apaydın, Ayhan Yetkiner, Onur Kuruluna da Ömer Sami Coşar, Gürbüz Azak, Sevim Gürbüz seçildiler.

Hint-Çin ilişkileri düzeliyor

1962 yılında sınırları için savaşan Hindistan ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerde düzelme belirtileri görülüyor. Hindistan savaştan bu yana Çin'e ilk kez bir elçi gönderdi. Bayan Gandi'nin bu kararı, Hindistan'ın savunma masraflarını azaltma isteğine bağlanıyor. Çin de, Hindistan üzerindeki etkisini arttırabilmek açısından iyi ilişkileri olumlu karşılıyor. (Bu konudaki geniş haberimiz üçüncü sayfamızda.)

ferruh doğan

İNÖNÜ... İNÖNÜ... İNÖNÜ... İNÖNÜ... İNÖNÜ
İNÖNÜ... İNÖNÜ... İNÖNÜ...
İNÖNÜ... İNÖNÜ...

ECEVİT... ECEVİT... ECEVİT... ECEVİT... ECEVİT...
ECEVİT... ECEVİT... ECEVİT... ECEVİT...
ECEVİT...
ECEVİT...

BENZETMEK GİBİ OLMASIN AMA...

İlerici Kadınlar Derneği de yürüyüşe katılıyor

DİSK «1 Mayıs işçi bayramı»nda kullanılacak döviz ve pankartları saptadı

● *AP'li Buldanlı "1 Mayıs komünist bayramı" olduğu gerekçesi ile Bahar Bayramının 6 Mayıs'ta kutlanması için kanun teklifi yaptı.*

1 Mayıs İşçi Bayramında DİSK tarafından kullanılacak olan dövizlerin hazırlanmasına devam ediliyor. Yarın Taksim'de yapılacak olan Dayanışma mitinginde önceden kararlaştırılmış olan bu dövizlerden başka döviz kullanılmayacak.

DİSK'in kullanılmasının kararlaştırdığı dövizler şunlar:

1 MAYIS BELGELERİ

Yaşasın 1 Mayıs İşçi Bayramı ; Yaşasın Dünya işçilerinin dayanışması; 1 Mayıs birlik, mücadele, dayanışma günü; 1 Mayıs sömürüye ve savaşa karşı mücadele günü ; 8 saat iş, 8 saat dinlenme, 8 saat mücadele ; 40 saatlik işhaftası, Bugün yüzmilyonlarca işçi tek bir ses, tek bir yürek ; savaşa karşı barış, zulme karşı özgürlük; Bütün Dünya işçileri birleşiniz ; 1 Mayıs işçi dayanışma günü.

BEZ DÖVİZLERE YAZILACAK SÖZLER :

Faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı ön safta ; Tüm çalı -

(Devamı sayfa 7 sütun 5 de)

PTT Genel Müdürü görevinden alındı

ANKARA-PTT Genel Müdürü Hicri Göceoğlu, görevinden alındı ve yerine Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Naci Ünver atandı.

Göceoğlu'nun görevinden alınmasına ve PTT Genel Müdürlüğüne Naci Ünver'in atanmasına ilişkin kararname dünkü Resmî Gazetede yayınlandı.

Protokol imzalanırsa Lockheed'den rüşvet alanlar açıklanacak

ANKARA - Amerikan Lockheed Aircraft Şirketi' nin Türkiye'de rüşvet verdiği kişilerin isimlerinin, Türk Adalet Bakanlığı ile ABD Adalet Bakanlığı arasında, bir protokol imzalanması halinde, açıklanacağı bildiriliyor. Bu arada konuyla ilgili araştırma yapan komisyonun başkanı Yılmaz Alpaslan, durumu Adalet Bakanlığına ilettiğini, gereğinin yapılıp yapılmadığını sorduğunu açıkladı.

"Kamu kuruluşlarına yurt dışından yapılan alımlarda yolsuzluk yapıldığı ve Lockheed Aircraft Şirketi'nin Türkiye' de rüşvet dağıttığı" yolundaki iddiaları araştıran Komisyon Başkanı Tekirdağ CHP Milletvekili Yılmaz Alpaslan dün yaptığı açıklamada, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ten, "ABD'nin

(Devamı sayfa 7 sütun 5 de)

Adil Özkol YAZDIKÇA...

TÜRK-İŞ'İN İŞLERİ

Türk-İş, Bir Mayısı İşçi Bayramı olarak kabul ediyor ve kutluyor mu? Hayır, kenarından bile geçmiyor. Bırakın Bir Mayısları kutlamak, Türk-İş'liler, daha doğrusu Türk-İş'in üst yönetim kadrosu, 24 Temmuz'un İşçi Bayramı sayılmasına bile gönüllü değil.

Nedeni: 24 Temmuzun Ecevit'in Çalışma Bakanlığı zamanında çıkarılan 274 ve 275 sayılı Grev ve Toplusözleşme Yasalarının yıldönümü olması.

Kanıtı: 24 Temmuzu işçilerin tatil günü olarak kabul eden bazı toplusözleşmeler Yüksek Uzlaştırma Kuruluna gelip incelendiğinde kurul kararıyla bu gün tatil sayılmıyor. Kuruldaki Türk-İş temsilcilerinden hiç biri bugüne kadar buna ne itîraz etti ne de küçücük bir ayrıcalık oyu verdiler.

Ama iş gösteriye, söze geldi mi Türk-İş'in çalımından geçmeye imkân yok.

İşte son örneği:

Türkiye içinde Bir Mayısın lafını etmekten bile kaçınan Türk-İş üst yöneticileri, salkım saçak dünyanın dört bir yanına yayıldılar. Moskova isterseniz Moskova, Romanya derseniz o da var.

Efendim Bir Mayısın kutlanması törenlerinde çağrılı olarak bulunacaklarmış.

Sayın üst yöneticilerin gittikleri ülkelerde elbette kendilerine soru soranlar olacaktır:

-Sizdeki törenler nasıl oluyor?

-Ne töreni?

-Hangisi olacak, Bir Mayıs.

Ne cevaplar veriliyordur düşünebiliyor musunuz?

-Efendim biz bu bayramı kutlamayız. Kutlayan başka bir konfederasyon vardır ama ona bakmayın. Biz uslu sendikayız. Öyle solculuklarla ilgimiz yoktur. Ama yurt dışına çağrı olursa o başka. Gelir görürüz.

İşçi sınıfının Bir Mayıslarına karşı oldukları halde nezaketleri gereği yurt dışından gelen çağrılara katılmak zorunda kalan Türk-İş yöneticilerinin bu davranışları karşısında ev sahibi ülkelerin sendikacıların da onlara çiçekler vermesi gerekir. Esasen Bir Mayıs Türk-İş'liler bakımından Çiçek Bayramı olduğuna göre bu sunuş, günün onlar yönünden taşıdığı anlama da pek uygun düşer.

Türk-İş'in işleri bununla bitmiyor:

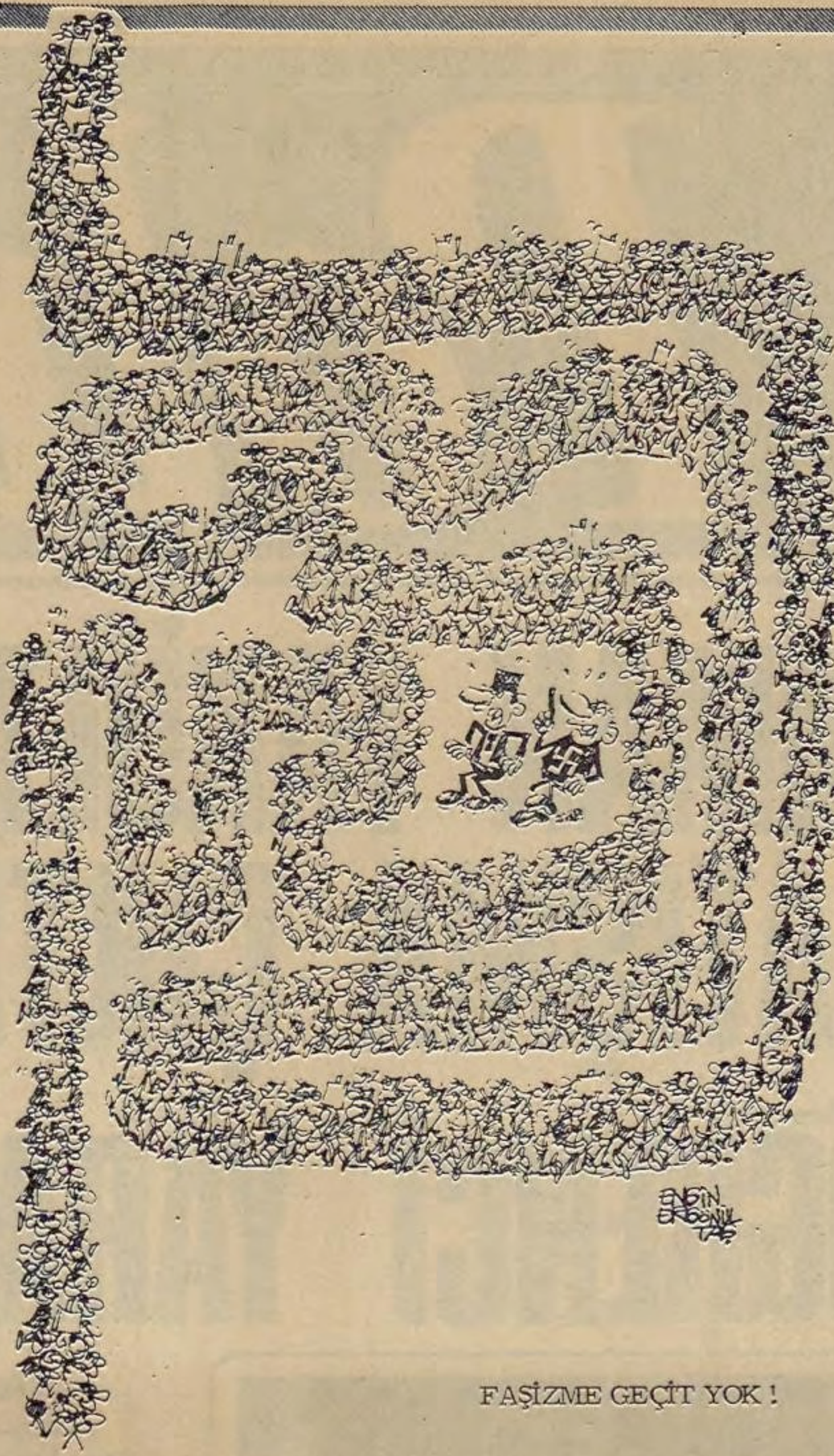
Önümüzdeki günlerde bu işçi dostu sendikanın işverenlik gösterilerine tanık olacağız. Türk-İş'te çalışan personel, haklarını alamadığı için greve gidiyor. Tez-Büro-İş Sendikası yetkililerinin verdiği bilgiye göre "İşveren Türk-İş" personelin iş güvenliği ve ücrete ilişkin istemlerini reddetmiş. Tez-Büro-İş de biraz haksızlık ediyor doğrusu. Hadi ücreti anladık ama iş güvenliğine ilişkin istemlerde bulunmak da ne oluyor. Böylesine işçi dostu kimselerin yönettiği Türk-İş'te ayrıca güvenlik aramaya gerek var mı? Türk-İş yöneticilerinin isimleri ve geçmişteki tutumları başlıbaşına güvenlik verici bir öğe değil mi?

İşte size Türk-İş'in yurt dışındaki ve içindeki büyük saygınlığını gösteren iki örnek.

Herhalde kimsenin bunlara söyleyecek sözü yok. Diyeceksiniz ki, ya icra kurulundaki beş yöneticinin siyasal tutumları. Sağcılığın bu kadarı bir işçi sendikası için fazla değil mi? Bana kalırsa bu konuda da haksızsınız. Genel Başkan Halil Tunç Yankı dergisine verdiği demeçte "Beşibiryerdelerin" durumunu aydınlattı:

"Yönetici arkadaşlarım arasında MHP'li ve MSP'li yoktur" dedi. Hadi bunun doğru olduğunu kabul edelim. Ya AP ile CGP ... Onlarda ortanın solunda herhalde...

Halil Tunç ve arkadaşlarının işçileri temsil etme iddiasında oldukları yerde AP ile CGP niçin sağcı sayılsın değil mi Sayın Tunç.

FAŞİZME GEÇİT YOK !

SEVGİ SOYSAL

Rareyle Calacula Damburleyli

Biz anlamsız sözcüklere çocuktan alışmışız. Bahçede, üç kız çocuğu biraraya gelmeyelim. Sayardık: Oooo iğne battı canımı yaktı, tombul kız, arabaya çık, arabanın tekeri, İstanbul'un şekeri... Sayımın sonunda parmak kimin böğründe kalırsa oyunda birinci o olacak. Önemli olan sonuç. Ama sayarken mırıldanılan sözcüklerin anlamı hiç önemli değil. Hatta ne kadar anlamsız olurlarsa o kadar iyi. "Oooo ine mine dosi, dosi saklom bosi"... Kimbilir hangi dilden apartılmış, anlamsız sözcükleri sıralar dururduk. Ya da üç kız, yan yana birbirimizin bellerinden tutar, başlardık: Lâ lâ lastik - Jimnastik. Jimnastik denince hep birlikte yere çökülecek. Lastikle jimnastiğin ne ilgisi var ? Bakmazdık. Önemli olan sonuç. Jimnastik demeyle çökerdik, şaşmadan. Bir de alfabenin harflerini öğrenmemizle, tek düze bir sesle tekerlemeye başlardık:

Aeyle alaula ambırleyli ap up
Babeyle balabula bamburleyli bap bup

Artık alfabenin tüm harflerini bu kafa ütüleyici tekerlemeye uygulardık. Ben anamdan sırf bu tekerleme yüzünden kaçşaplak yedim. Ne bu. Çalışsana? Çalışıyorum, Alfabe söylüyorum. Hadi oradan, bir de alay ha !

Neyse, şükür çocuklar çabuk yılmıyor. Yoksa alfabe amburleysiz olur mu?

Böyle anlamsız sözcüklere yatkınlığımızdan mıdır nedir? Yıllardır ortada dönen ve ilk bakışta, harflerin tek tek anlamlarını bilmeyenler için tamamen anlamsız sözcüklere alışıldı gitti.

NATO, CENTO, RCD... Yıllardır radyo televizyon haberlerinde, gazete manşetlerinde temcit pilavı gibi tekrarlanıp duran bu sözcükleri sokaktaki vatandaşa sorun bakalım anlamını bilecekler mi? NATO'yu CENTO'yu duymuş da olsa, bu anlamsız sözcüğün nerden çıktığını bilemeyecektir. NATO NATO'dur, alışmıştır bu söze: anlamı olsun olmasın. Ama, NATO nedir ?derseniz, bir şeyler söyler. Bu sözcüklerden bir sonuç çıkarmıştır kafasında. Sonuç önemli olduğu için ! "NATO bizi koruyan askerî kuruluştur !""NATO bizi Ruslar'dan korumak içindir." "NATO Amerikan yardımıdır." "NATO hür devletlerin savunma teşkilâtıdır." " NATO Komünizmle mücadele derneğinin enternasyonal adıdır." "NATO silah yardımıdır." "NATO silah ambargosudur." Buna benzer bir sürü karşılık alırsınız. Ama NATO sözcüğünün başındaki "N" harfinin, Kuzey sözcüğünün baş harfi olduğunu söyleyin, bu da nerden çıktı? diye bakar. Öyle ya "Kuzey" denince, akla Kuzey komşumuz Rusya gelir. Kuzeyde komünistler varken, Komünizm tehlikesini anlatan millî romanlara "Kuzey Rüzgârları" gibi adlar konurken, bu komünizme karşı teşkilâtın başındaki "Kuzey" sözü de ne oluyor? NATO NATO'dur, alışılmıştır buna. Nerden çıkmışsa çıkmış. NATO, vardır. Bir de " NATO'ya hayır !" vardır. O kadar.

Naneyle Alaula Tamburleyli Ob op'a evet !

Naneyle Alaula Tamburleyli Ob op'a hayır !

Peki ya CENTO ? Hani şu iki gelişmişle üç az gelişmişin biraraya gelerek, hiç bir şey yapamadıkları kuruluş. Başka CENTO'ları bilmem ama, bizim CENTO, bazı şeyler yapıyor. Örneğin, şimdi bulunduğu eski Meclis binasında, o eski, biraz ihtilâlci, biraz kurtuluş savaşçısı ilk milletvekillerinin kemiklerini sızlatan işler yapıyor. Sonra dendiğine göre bazı aşırı sağ derneklere, dergilere, yazarlara para yardımı yapıyor. Peki CENTO'ya para hangi kanaldan geliyor? Bir de, o eski Meclis binasının, baştan başa, çimle kaplı arka bahçesinde arada sırada Garden Party veriyor. Sonra daha bir yığın çakamadığımız işler yapıyor. Davetler, toplantılar, yolculuklar düzenliyor. Sonra, bir yığın adama tonla para veriyor. Bu kadarı da,

"Caceyle Elaula Namburleyli Top Op' için çok bile.

Hem CENTO'ya fazla hayır da yok. NATO'nun geri zekâlı çocuğu diye düşünüldüğünden olacak. Yalnız, ihtilâlin tok sesli albayı Türkeş NATO'yla CENTO'yu bir tuttuydu. Sabah sabah.

NATO'ya CENTO'ya bağlıyız !

Naneyle Alaula Tamburleyli Op op'la Caceyle Elaula Namburleyli Top Op'a bağlıyız. Niçin olmayalım?

Özellikle çok milliyetçi Türkeş, bağlılıkları sever. Her ne kadar Ülkücü gençlik, duvarlarımızı "MAO değil Alpaslan!" yazısıyla süslüyorsa da, Başbuğları Türkeş MAC'ya olmamakla birlikte NATO'ya kesinkes bağlıdır.

Bir de RCD var. Şu Efes Otelinde SAVAK'çılara geleneksel konukseverliğimizi gösterme olanağını bizlere bahşeden RCD. Bu da bir başka önemli, önemliliği oranında anlamsız sözcük. "Kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği" yapıyoruz. Bunun nesi anlamsız. Doğru, Şehinşah ile ve de Butto ile elele vererek kalkınacağız. Ben aslında bu "elele" sözcüğünden pek hoşlanmam. Aklıma hep askerî cuntalar gelir. Kara - Deniz ve Hava Kuvvetleri elele vererek ! Kara Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri Komutanları elele vererek ! Ordu gençlik elele, Millî Cephede ! Neme gerek ! Çok petrollü Şehinşahla da olsa, elele vermek bizlere genellikle pahalıya oturur.

Yıllardır RCD toplantıları yapıladurur, yapıladurur, kokteyller veriledurur, veriledurur, bazı zevat dış ülkelere yollanadurur, yolanadurur, dışişlerimiz birbirleriyle yazışadurur, yazışadurur. Aman dursunlar. Zaten iş yalnız toplantıda falan kalsa zararı yok. Ben bilirim. Öyle çok caf-caflı toplantılardan genellikle bir şey çıkmaz. Zamanında bizim TRT'nin de katıldığı, Malazgirt'in 500. yılı toplantıları vardı. Birkaç önemli bakanlığın, önemli zevatının katıldığı bu toplantıların yazışmaları benden de geçerdi. Hiç unutmam, uzun ve önemli toplantılardan sonra alınan kararların birinci maddesi aşağı yukarı şöyleydi:

1. a) Malazgirt savaşının dokuzyüzüncü yıldönümünü kutlamak için Malazgirt savaşının yapıldığı yöreye gidecek resmî zevat için bir WC yapılması.

Dokuzyüzüncü yıl törenleri geldi geçti. WC yapıldı mı bilmiyorum. Yapıldıysa bile, şimdi, ülkemdeki bütün umumî helâların kaderini paylaşıyordur.

RCD toplantılarının neyse ki böyle bir sorunu yok. Efes gibisine lüks otellerde yapılıyorlar. Ve sonuç:

Rareyle Calacula Damburleyli.

3. Dünya Ülkelerindeki artışı az gelişmiş toplumların içinde bulunduğu durumu simgeliyor

THE GUARDIAN

En son yapılan istatistik hesaplara göre dünya nüfusunun 4 milyara ulaşmış olacağı bildiriliyordu. 1850 yılında 1 milyar olan dünyadaki insan sayısı 80 yıl sonra 2 milyara, 30 yıl sonra 3 milyara, 16 yıl sonra da 4 milyara çıkmış oluyor. 13 yıl sonra (1989'da) ise 5 milyar olacağı hesaplanmakta. Özellikle Üçüncü Dünya'da ivmeli olarak artan insan nüfusunun büyük bir kısmının daha bugünden açlığın eşiğinde yaşamakta olması gelecekte çıkabilecek sorunlar hakkında kaygılar yaratıyor.

Gerçekten de uluslararası kuruluşların hesaplamaları ortaya çarpıcı gerçekler çıkarmakta:

Üçüncü Dünya'da her on kişiden altısı gıda yetersizliği çekmekte. Hergün 350 bin kadar yeni insan dünyaya geliyor; 135 bin ölüyor. Bu her gün beslenmesi gereken 215 bin yeni boğaz demek. Dünya Gıda Örgütüne göre azgelişmiş ülkelerde gıda üretiminin yılda 4 arttığı takdirde 1985 yılında herkes yeterli beslenebilecek. Oysa gerçek üretim artışları bunun çok altında (1972'de yüzde 1)

Sıhhatli toplumlar yaratılabilmesi için fizikî beslenmenin yanısıra, zihnî beslenme de önemli. Oysa 1970 ile 1985 yılları arasında 15 yaşın altındaki çocuk sayısının 450 milyona çıkacağı hesaplanmışken, 400 milyonu azgelişmiş bölgelerde yaşayacak olan bu çocukların büyük çoğunluğu yeterli bir eğitim görmek olanağına sahip olamayacak.

Nüfus artışı ile birlikte kentleşme de hızlanmakta. Geleneksel tarım faaliyetleri ile geçinemiyen kitleler, özellikle azgelişmiş ülkelerde sel halinde kentlere akıyorlar. BM hesaplarına göre, 3. Dünya'da her ailenin yeterli bir konuta sahip olması için 1970'den yüzyıl sonuna kadar 1 milyar yeni konut inşaası gerekli. Bunun 700 milyonu nüfus artışından doğan ihtiyacı karşılamak için gerekli. Hâlen inşa edilmekte olan her konutun yerine üç konut daha inşaası gerekli. 30 yıl sonra ise beş tane daha.

Gelişmiş ülkelerde her bin kişiye en az bir doktor düşerken, örneğin Tanzanya'da devletin sağlık hizmetlerini sosyalleştirmesine rağmen, 20 bin kişiye bir doktor düşmekte. Endonezya'da bu oran 30 binde bir, Yemen'de ise 60 binde bir. Dolayısıyla İsveç'de 74 olan ortalama ömür süresi, Tanzanya'da 40, Endonezya'da 47, Yemen'de 43, Yukarı Volta'da 31, Gine'de 27.

Hayat şartlarının zorluğu ile sağlık hizmetlerinin yetersizliği yüzünden ömür süresinin kısa olması, aynız zamanda çocuk ölüm oranının da yüksek olması, dolayısıyla, doğal bir mekanizma gereği, doğum oranının yüksek düzeyde kalması demek oluyor. Nitekim Yukarı Volta'da doğum oranı yüzde 4,9, Gine'de de 4,7. İsveç'te yüzde 1,4. Böylece bir kısır döngü işlemekte.

Ne fizikî, ne zihnî, ne de diğer bakımlardan tam olarak beslenebilen insanların toplumlarında, hiç olmazsa açlık sorununu ortadan kaldırmak için gerekli üretim artışını sağlamak doğal olarak olanaksız. Bunun bir kanıtı, toplumun üretim kapasitesinin göstergelerinden olan istihdam hacminden belli oluyor. Dünyada 1970'e kıyasla 1985 yılında 460 milyon daha fazla işgücü olacağı hesaplanıyor. Yâni Afrika'da 100 yerine 142 işçi; Asya'da 100 yerine 134; Latin Amerika'da 148 işçi. (B. Avrupa'da 109) Oysa Latin Amerika ülkelerinden birinde yapılan bir araştırma, bugünkü istihdam hacmi artış hızıyla 15 yıl içinde işsiz sayısının 1,5 milyondan 4 milyona çıkacağını gösteriyor. Asya ve Afrika'da da durum bunun benzeri.

Üretken bir işte, verimli çalışma olanakları ve yetenekleri olmayan insanların toplumlarında yine doğal olarak yaşam düzeyi çok düşük oluyor. Yine BM tahminlerine göre, örneğin Fransa'da yılda 2 bin dolar olan adam başına yıllık gelir, Türkiye'de 300 dolar. Endonezya'da 100, Etyopya'da 50 dolar.

Ne var ki, dünyadaki yoksulluğun ve açlığın ana nedenini nüfus artışı olarak göstermek doğru değil. Azgelişmiş ülkelerin bugünkü koşullarda bulunmaları, hepsi birbirine bağlı etkenlerin işleyişinin sonucu oluyor. Nüfus artışının üretim gücü düşük olan bir toplumun kalkınmasını frenlediği doğru, ama tarihsel nedenlerden (sömürgeciliğin etkisi gibi) gelişmesi kısırlaştırılmış olan toplumlarda, aslında kentleşme-sanayileşme-çağdaşlaşma sürecine paralel olarak kendiliğinden düşen doğum oranını, dolayısıyla nüfus artışını istenilen düzeye indirmek imkânsız oluyor.

Politika

Yayınlayan ve yöneten: İSMAİL CEM
Politika Basım Yayın A.Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI

Yayın Müdürü : HASAN YILMAER
Yazı İşleri Müdürü : GÜNGÖR GÖKTAN
Müessese Müdürü: RIJA TEZCAN
Ankara Temsilcisi: ADİL ÖZKOL

Babıâli Cad. Tasvire Han. Cağaloğlu-İstanbul
Yazı İşleri: 276909-277712
İdare: 228446
Ankara: Ziya Gökalp Cad. 16/4 Tel: 170055-176536

Basım: İstanbul Matbaacılık VEB Ofset Tesisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

İlân Tarifesi: Sütun santimi 3. sahife 110 TL. İlân Sahifesi 100 lira İstanbul Baskısı 70 lira Kitap İlânları 50 TL.

YIL:4 SAYI: 1036 ● 30 NİSAN 1976 CUMA

COMECON'DA SINAİ ÜRETİM 1975'TE YÜZDE 47 ARTTI

MOSKOVA-Sovyetler Birliği'nde yayınlanan "Ekonomic-Neskaya" gazetesinin bildirdiğine göre Sosyalist Doğu Avrupa ülkeleri (Comecon) ticaret blokunun 1975 yılı içindeki endüstriyel üretim hızı yüzde 47'ye ulaştı.

Doğu Avrupa ülkeleri ; Yugoslavya, Küba, Sovyetler Birliği ve Mogolistan'ın dahil olduğu ticaret blokundaki üretim hızı artışı kapitalist ülkelerin kiyle karşılaştırıldığında, 4 kat fazla bir artışı göstermekte.

Gazetenin bildirdiğine göre aralarındaki işbirliğini geliştiren Comecon ülkeleri son günlerde daha çok yakıt, hammaddeler ve enerji sorunu üzerine eğilmiş bulunmaktalar.

Habere göre bu ülkelerdeki tarımsal üretim ise geçen 5 yıllık döneme göre yüzde 14'lük bir artış gösterdi. (THA)

Arap Birliği 900 milyon dolarlık bir yatırım fonu kurdu

RABAT - Arap Birliğine üye 21 ülkedeki yatırımları geliştirmek amacıyla 900 milyon dolarlık (14 milyon 400 bin TL) bir fon tahsis edildiği açıklandı.

Söz konusu anlaşma, Rabat'ta yapılan ve üye ülkelerin Ticaret ve Maliye Bakanlarının katıldıkları 4 gün süren görüşmelerden sonra imzalandı.

Fonun merkezinin Abu Dabi'de olacağı belirtilen açıklamada, fonun üye ülkelere kısa dönemli ve düşük faizli kredi vermeyi amaçladığı bildirildi. (THA)

PEKİN BÜYÜK BİR HIZLA YENİ DIŞ İLİŞKİLER KURMAYA BAŞLADI

● Batılı diplomatlar özellikle Çin-Hindistan arasındaki yakınlaşmaya büyük önem veriyorlar. Yakında Avustralya ve Yeni Zelanda'nın da Çin ile sıkı dostluk ilişkileri kurmaları bekleniyor.

HONG KONG- Siyasi gözlemciler, Çin Halk Cumhuriyetinin diplomatik bir saldırıya geçtiğini, Mısır ile imzalanan anlaşmaların bu geniş kapsamlı diplomatik saldırının önemli aşamalarından biri olduğunu ve gelişmelerin, Çin' in bir numaralı rakipleri arasında bulunan Sovyetler Birliği'nde kaygıyla karşılandığını bildiriyorlar.

Siyasi gözlemcilerin bu iddiası gerçekleri yansıtmakta. Son bir kaç aylık süre içinde Çin Halk Cumhuriyeti ile bir çok yabancı ülke arasında dostluk ve işbirliği anlaşmaları imzalandı. Pekin yöneticilerinin bunlarla yetinmeyecekleri ve önümüzdeki haftalar ya da aylarda, yeni anlaşmalar imzalayacakları biliniyor.

Daha kısa bir süre önce, Hindistan ile Çin arasındaki buzların çözülmeğe başladığı ve iki ülkenin yakında bir anlaşma imzalayabilecekleri haber alınmıştı. Şimdi de Singapur Başbakanı Lee Kuan Yew Pekin'i ziyarete hazırlanmakta. Gözlemciler Singapur ile Çin arasında da bu ziyareti izleyen günlerde bir yakınlaşmanın başlayacağını belirtiyorlar.

Yakın gelecekte Pekin'i ziyaret edecek yabancı liderler arasında Avustralya ve Yeni Zelanda başbakanları da var. Her ikisi de koyu muhafazakâr olan Avustralya ve Yeni Zelanda başbakanlarının Pekin'e yapacakları ziyarete büyük önem veriliyor.

Avustralya Başbakanı Malcolm Fraser ile Yeni Zelanda Başbakanı Robert Muldoon, Sovyetler Birliği'nin Hint Okyanusunda güçlü bir donanma bulundurmasından kaygılanmakta ve bölgede bir denge kurulmasını sağlamağa çalışmaktaydılar. Bu bakımdan Pekin'e yapacakları ziyarete büyük önem veriliyor.

Hong Kong'daki yabancı gözlemcilere göre son yılların en önemli gelişmesi ile Çin ile Hindistan arasındaki yakınlaşma. 15 yıldır aralarında her türlü diplomatik ilişki kesilmiş bulunan bu iki ülkeden Hindistan yakında Pekin'e bir büyük elçi gönderecek. Tabii bundan sonra iki ülke arasındaki buzların daha hızlı şekilde eriyeceği tahmin ediliyor.

Dünyanın bir «ham madde kıtlığı» dönemine girdiği ileri sürüldü

WASHİNGTON-Amerika'da yayınlanan ünlü "Science" dergisinin yetkililerinden Philip H. Abelson, bir basın toplantısında yaptığı açıklamada, insanlık için bundan böyle ham madde bulmanın ve üretmenin giderek güçleşeceğini ve bu konuda daha tutumlu bir davranışın benimsenmesi gerekeceğini söyledi.

Abelson, "İnsanlığın bir felâketle karşı karşıya bulunduğunu söylemek istemiyorum. Böyle bir şey söz konusu değil. Ancak önümüzdeki yıllarda ham madde bulmak ve üretmek daha zorlaşacak ve pahalı hale gelecektir. Bu bakımdan akılcı bir planlama yönteminin bulunması ve şimdiden tedbirler alınması yerinde olur" dedi.

Amerika'nın en yetkili bilimsel yayın organlarından olan "Science" dergisi, son sayısını tamamen bu konuya ayırdı. Bu nedenle yapılan basın

İnsanlığın, uygarlığı ham maddeleri denetim altına alarak kurmayı başardığını öne süren Philip Abelson, ham maddelerin öneminin giderek arttığını, bu konuda umutsuzluğa kapılmak için neden olmadığını, ancak planlama dönemine bir an önce girilmesi gerektiğini ifade etti.

Philip Abelson konuşmasına şöyle devam etti: "Sanayileşme giderek diğer ülkelere de yayılmaktadır. Sanayileşen ülkelerin ise, ham maddelere ihtiyacı artmakta, bunlar da ham madde tüketicileri haline gelmektedirler. Tabii bu arada bazı ülkelerde, örneğin Amerika'da çevre kirlenmesi konusunda fazla duyarlı bir kuşak yetişmiştir. Bunlar çevrenin kirlenmesini önlemek için hükümet toplantısında konuşan Abelson, ham maddelerin giderek azaldığını belirtti ve önümüzdeki yıllarda bu maddeleri üretebilmek için daha çok harcama yapılması gerekeceğini, bunun da fiyatları yükselteceğini söyledi.

Enerji ile ham maddeler arasında yakın bir ilişki bulunduğunu, enerji olmadan ham madde üretmenin de mümkün olmadığını belirten Philip Abelson konuşmasına şöyle devam etti: "Son yıllarda enerji fiyatı da sürekli olarak yükseldi. Tabii bunun sonucu olarak ham madde üretimi için daha fazla harcama yapılması gerekti. Bütün bunlar, önümüzdeki yıllarda insanlığın karşısına çıkacak önemli sorunlardır".

lere ve şirketlere karşı başarılı bir mücadele vermekte ve üretimin kısılması yolunda etkin çabalar harcamaktadırlar. Bilim adamları ve yöneticiler bütün bu etkenleri göz önünde bulundurmalı ve ham maddeler sorununu çözümlemek için yoğun çalışmalar yapmalıdırlar."

(Politika Dış Haberler)

Brezilya'da yanan iş hanında 27 kişinin cesetleri bulundu

PORTO ALEGRE - Brezilya'nın Porto Alegre kentinde, önceki gün yangın çıkan 8 katlı bir iş hanında yapılan araştırmada 27 kişinin cesetleri bulundu.

İtfaiye tarafından yapılan açıklamada, araştırmaların henüz tamamlanmadığı ve ölü sayısının artmasından korkulduğu belirtildi.

Kurtarma çalışmalarına helikopterin de katıldığı yangında, iki kişi hayatlarını kurtarmak amacıyla sekizinci kattan atlayarak ölmüşlerdi. (THA)

İspanya'da reformlarla ilgili referandum Ekim'de yapılıyor

MADRİD - İspanya Başbakanı Carlos Arias Navarro, monarşinin geleceği ve demokratik reformlar için halk oylamasının Ekim ayında, genel seçimlerin ise 1977'nin başında yapılacağını açıkladı.

Televizyonda açıklamayı yapan Navarro, Kıral Juan Carlos hükümetinin Komünist Partisinin yasa dışı sayılmaya devam etmesinin dışında bir çok siyasal reform yapılacağını ve bunu içeren yasa tasarısının tamamlandığını bildirdi. Arias'ın açıklamasına göre hükümetin demokratik reform programı şöyle: Hükümet, 15 Mayıs'a kadar gösteri ve yürüyüş özgürlüğü ve siyasal grupların parti kurma haklarına ilişkin yasa tasarılarını parlamentonun onayına sunacak. Öte yandan 15 Temmuz tarihine kadar ise yeni bir seçim kanunu parlamentoya getirilecek.

Ekim ayında tek meclisli İspanyol parlamentosunun iki meclisli hale getirilmesi, yeni meşrutiyet yasası ve anayasa değişikliklerine ilişkin tasarılar halk oyuna sunulacak.

Seçim hazırlıkları yılın sonunda başlatılacak ve genel seçimler 1977'nin başında gerçekleştirilecek.

Belediye ve mahallî seçimler, genel seçimlerden ayrı yapılacak. Arias, yeni meşrutiyet yasasının ayrıntılarını belirlemedi. Ancak hükümet kaynakları, yasaya, tahta geçecek kıralın 18 ile 30 yaşlar arasında kırallığı devralabileceği, ayrıca da hanedandan kadın veliahtların da tahta geçebileceğini öngören bir maddenin eklendiğini ifade ettiler.

Muhalefet grupları ise hükümetin demokratik reform programını sert bir dille eleştirdi.

Önerileri "belirsiz ve içtenlikten uzak" olarak niteleyen muhalifler, bunların Devlet Başkanı Franco'nun ölümünden sonra meydana gelen siyasal baskıların arttırılması anlamına geleceğini de belirttiler.

Öte yandan çeşitli yeraltı kuruluşları ve sendikalar 1 Mayıs İşçi Bayramı ile ilgili olarak çeşitli eylemlere başladılar. Çarşamba günü 70 bin inşaat işçisi 1 Mayıs'a hazırlık olarak bir grev yaptılar. Madrid' de otobüs seferlerinin de ulaştırma memurlarının grevi yüzünden aksadığı, verilen haberler arasında. (THA)

Nairobi Konferansı

3 Mayıs'ta, Dördüncü Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı Kenya'nın başkenti Nairobi'de açılacak. UNCTAD yahut CNUCED, BM Örgütünün Genel Kuruluna bağlı bir organ olarak, 1964 Aralığında kurulmuştu. Zaman içinde kurumlaştı, Pekişti. UNCTAD, şimdi içinde 153 ülkenin temsil edildiği bir dünya örgütü. Amaç yelpazesi çok geniş: Geri kalmış ülkelerin ekonomik kalkınmasını hızlandırmaya yönelik, hükümetlerce kabul edilmiş birtakım politikaları -işbirliği içinde ve bir bütün halinde-geliştirmek.

Başkan, Üçüncü Deniz Konferansında olduğu gibi, gene bir Sri Lanka (Seylan) temsilcisi. B. Gamani Corea. Yani, bir Üçüncü Dünya Ülkesi çalışmaları yönetecek.

Bir bakıma, Nairobi buluşması, geride kalan önceki üç konferansın ortak çizgisi üstünde yer alıyor: Cenevre (1964), Yeni Delhi (1968) ve Santiago-Şili (1972) toplantılarının uzantısı üstünde. Avrupa'yı, sırayla öbür kıtalar izlemekte: Asya, sonra Latin Amerika, şimdi de Afrika.

Ama, bir başka bakımdan, Nairobi Konferansı hepsinden daha değişik, daha belirleyici, uluslararası ilişkilere vuracağı damga ile daha kalıcı. Çünkü en azından, son iki konferans arasında, yani Santiago'dan Nairobi'ye dünya ulusları topluluğunun ekonomik planda ve temel nitelikte yeni girişimleri oldu.

İlk önemli adım, 1974'de atıldı: Cezayir Devlet Başkanı Bumediyen'in yönlendirişi sayesinde, BM çerçevesinde hammaddeler sorununu görüşmek üzere olağanüstü bir oturum düzenlendi. Altıncı Olağanüstü Toplantı, "yeni bir uluslararası ekonomik düzen'in getirilebilmesi yolunda, bağlayıcı sayılabilecek ilk aşama oldu. Bu amaçla, BM Topluluğu bir bildiri ve eylem programı kabul etti. Böyle bir sonuç, kuşkusuz, "77" ler Grubu" adını taşıyan, çoğunluğu yoksul ve bağlantısız ülkelerin dayanışmasının ürünüydü. Geri dönüşsüz başarısıydı.

İkinci aşama, geçen eylülde toplanan VII BM Olağanüstü Oturumu sayılabilir. Gene BM çerçevesi içinde gerçekleştirilen bu çalışma, varolan dengesiz ve eşitsiz ekonomik düzene karşı geri bırakılmış ülkelerin ortak bir başkaldırışıydı. Proleter ulusların "Spartacus Hareketi!"

77'ler, Lima'dan New York'a gelmişlerdi. 1975 Martında, Peru başkentinde gerçekleştirilen BM Sınai Kalkınma Örgütü (ONUDI)'nün İkinci Konferansından. Lima, şaşırtıcı ve çarpıcı bir gerçeğin ortaya çıktığı yerdi: Dünya sanayi maddeleri üretimi içinde, yoksul ülkelerin payı umutsuzluk verecek ölçüde zayıftı (%7). Ama, gene o toplantıda, bir kurtuluş tutkusunu yansıtacak kadar gözüpek bir karar da alınmadı değil: XX. Yüzyılın sonundan önce, sözkonusu oranın %25'e yükseltilmesi.

VII Olağanüstü New York Oturumu, ülkeler arasındaki belirgin, kaçınılmaz saflaşmayı bir kat daha kesinleştirdi. Pek çok önemli dünya sorunu üstünde tartışabilme olanağı getirdi. Genel birtakım hedeflerde uyum sağladı. Ve, hepsinden daha önemlisi, gelişmiş kapitalist ülkelerle geri bırakılmışlar arasında başlatılan Paris dialogunu, etkiledi Hızlandırdı.

Paris'de çalışmalarını sürdüren "Kuzey-Güney Dialogu" yahut öbür adıyla "Uluslararası Ekonomik İşbirliği Konferansı (UEİK), dört komisyon halinde, belli başlı dört soruna el attı: Hammaddeler, kalkınma, enerji ve mali sorunlar. Ancak, o tarihten bu güne, Paris Cephesinde yeni bir şeyin olduğunu söylemek çok güç. Zaten, böyle bir sonuçsuz ve yerinde sayan durum, aslında bilinçli bir ertelemenin, kasıtlı bir çıkmazın ürünü. Kısaca, kapitalizmin çirkin ve karanlık yüzü, bu noktada çok çiğ bir ışık altında. Batılı ülkeler, bu tıkanıklığın hesabını, kuşkusuz, Nairobi'de somut olarak vermek zorunda kalacaklar. Orada, bulanık gösterişli konuşmalardan çok gerçek niyetlerin, eylemlerin ve uygulamaların yargılanması yapılmalı.

Gn. Sekreter Corea, Konferans öncesi bir değerlendirmesinde, geri kalmış ülkelerin gereksinimlerine cevap veremeyen günümüz para sisteminin (Bretton Woods) artık iflas durumunda olduğunu açık açık söylüyor. O da katılıyor ki, evrensel yeni bir sistemin geliştirilmesi kesinlikle zorunlu. Bu konuda duraksamanın bedeli açlık ve yavaş ölüm. Ne var ki, Genel Sekreter, uluslararası ekonomik ilişkilere damgasını basacak yeni yönelişlerin gerçekleşmesini ve etkisini duyurmasını uzak bir gelecek için ancak geçerli görüyor. Oysa, çağımız ve Sri Lanka'nın da içinde bulunduğu Üçüncü Dünya Ülkeleri bekleyemez durumda.

Gerçekten, UNCTAD'ın Afrika toplantısına hazırlık için Manila'da oluşturulan "yasa" bu sabırsızlığın habercisi. Zaten, Manila'dan da önce, Afrikalılar Ceyazir'de, L. Amerikalılar Caracas'da ve Asyalılar Cakarta'da toplanarak ilk çalışmaları kotarmışlardı. Şimdi, 110'ların (dünkü 77 ler), Nairobi'de savunacakları bellibaşlı üç tema şunlar: Hammadde pazarlarının örgütlenmesi projesi, geri kalmış ülkelerin borçları sorunu (bu konuda, Üçüncü Dünya, kabaran dış borç yükünün yüzyılın sonuna dek ertelenmesini istiyor); ve son olarak, teknoloji transferi sorunu.

Bu güncel ve ivedi önerilerin gelişmiş sanayi ülkelerince benimsenmesi için zorlayıcı güce sahip evrensel bir otorite Nairobi'de oluşturulabilecek mi? Her şeyden önce, çok uluslu ortaklıklara karşı? Ancak, kesin olarak bilinen şu ki, Nairobi bir sınav yeri ve, ayni zamanda, kapitalizme tanınan yeni bir vade! Kimbilir, belki de sonuncu.

uğur kökden

İlanen Tebligat

İstanbul 6 ncı İcra Memurluğundan

Borçlu İsmi ve adresi	*ALACAK MİKTARI*	*Dosya No:*
BURHANETTİN ŞENER-BURHAN YAYINEVİ-Peykhane cad. No:53/B Sipahi Han-Sultanahmet-İst.	*68.677.58 TL. sı*	*1973/10554*
NECATİ SÖNMEZ Çamaşırcı Sok. Sönmez Ap. FATİH/İSTANBUL	*81.140.86 TL.*	*1973/10557*
FEYZULLAH SAĞLAM Halaskargazi Cad. No:356/B ŞİŞLİ/İSTANBUL	*109.162.40 TL.*	*1973/11788*
NAİM YAKIT İtfaiye cad. No:65 FATİH/İST.	*84.884.99 TL. sı*	*1973/10033*
1-YAŞAR TAŞKIRAN Serdar Ömer cad. No:75 Yenişehir-Taksim 2-BEHLÜL VURAL Gümüşsuyu Askerocağı Sok No:13/1 TAKSİM/İSTANBUL	*109.507.79 TL. sı*	*1973/11790*
ÇETİN EĞİLMEZ Kantarcılar, Durmuşoğlu Han No:30/4 EMİNÖNÜ/İSTANBUL	*71.892.46 TL. sı*	*1973/10037*
DEMET TURİZM VE SEYAHAT LTD. ŞTİ. Meşrutiyet Cad. No:87/1 TEPEBAŞI/İSTANBUL	*73.794.50 TL. sı*	*1973/10038*
HIZIR ÇAKIROĞLU Ersoy Pasajı No:146/16 DİVANYOLU/İSTANBUL	*67.991.38 TL. sı*	*1975/2583*
YUSUF SARIKAYA Laleli Ordu caddesi, No:290 İSTANBUL	*24.029.55 TL. sı*	*1973/5527*

Alacaklı : TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A. Ş. Fatih, Unkapanı ve Çemberlitaş
Vekili : Av. Orhan Gücüyener ve Av. Yıldırım Baysal Beyoğlu İstiklal caddesi, Halil Naci Mıhçıoğlu Han Kat 1 (Ağa cami karşısı) İSTANBUL

Memurluğumuzca tarafınıza gönderilen ödeme emirleri adreslerinizde bulunmamanız sebebiyle yapılamamış ve muhtarlıkça da yapılan tetkik ve zabıtaca yapılan araştırmada bir netice vermemiş olduğundan ödeme emrinin ilanen tebliğine karar verilmiştir.

İşbu ödeme emrinin tebliğ tarihinden itibaren borcu ve masrafları 30 gün ilavesi ile ki 37 gün içinde ödemeniz (teminat vermeniz) borcun tamamına veya bir kısmına veya alacaklının takip icrası hakkına dair bir itirazınız varsa, sened altındaki imza size ait değilse yine 30 gün ilavesi ile ki 37 gün içinde ayrıca ve açıkça bildirmeniz, aksi halde icra takibinde bu senedin sizden sadır olmuş sayılacağı imzayı reddettiğiniz takdirde merci önünde yapılacak duruşmada hazır bulunmanız, buna uymazsanız vaki itirazınızın muvakkaten kaldırılacağı, sened ve borca itirazınızı yazılı veya sözlü olarak icra dairesine 30 gün ilavesi ile ki 37 gün içinde bildirmediğiniz takdirde aynı müddet içinde 74. madde gereğince mal beyanında bulunmanız aksi halde hapisle tazyik olunacağınız, hiç mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyan bulunmadığınız takdirde ve borç ödenmez veya itiraz edilmezse cebri icraya devam edileceği, takibe itiraz ettiğiniz takdirde itirazla birlikte tebliğ giderlerini ödemeniz aksi takdirde itiraz etmemiş sayılacağınız ihtar ve ilan olunur. (İ.İ.K. nun 60).

(Basın 3507-888)

SSCB KOMÜNİST PARTİSİ ORGANI PRAVDA'YA GÖRE: "ABD için tek çıkış yolu, Afrika gerilla hareketlerini desteklemektir„

MOSKOVA-Amerikan Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in Afrika gezisine ilişkin bir yorum yayınlayan Sovyet Komünist Partisinin resmî organı Pravda gazetesi, Amerika'nın Afrika politikasının iflâsa mahkûm olduğunu, hiç bir çabanın bu sonucu değiştiremeyeceğini ileri sürdü.

Kissinger'in gezisi ile ilgili olarak yayınlanan, ancak genel olarak Amerika'nın Afrika politikasını eleştiren Pravda yorumuna göre, son yıllarda meydana gelen gelişmeler Amerika'nın bu kıt'adaki itibarını sarsmış ve nüfuzunu olumsuz yönde etkilemişti. Pravda gazetesi, Amerika'nın şimdi Afrika'daki nüfuzunu arttırmak ve pekiştirmek için girişimlerde bulunmağa başladığını, özellikle Angola'daki bağımsızlık mücadelesinin Washington yöneticilerini çok kaygılandırdığını ileri sürdü.

"HATALI POLİTİKA"

Pravda gazetesinin Amerika'nın Afrika politikasına ilişkin yorumu şöyle devam etmekte: "Amerika geçmişte Afrika'ya karşı çok hatalı bir politika izlemişti. Afrika ülkelerinde Washington'a karşı giderek artan tepkilerin gerçek nedeni budur. Amerikalılar şimdi bu durumu değiştirmek ve Afrika'daki saygınlıklarını arttırmak istiyorlar".

SİLAHLI MÜCADELE YOLU

Sovyet Komünist Partisinin resmî organı Pravda'ya göre Amerika şimdi de hatalı bir yol üzerinde bulunmakta ve Rodezya ile Güneybatı Afrika (Namibya) gibi ülkelerde güçlenen gerilla hareketlerini savunmamakta, bunlara karşı çıkmakta. Pravda gazetesi, ırkçı yönetimlerin egemen olduğu Afrika ülkelerine karşı gerilla mücadelesi savunulmadıkça, hiç bir ülkenin Afrika ülkelerinin desteğini ve saygısını kazanamayacağını da ileri sürdü.

Bu arada Moskova'da bulunan bir Batılı diplomat bu konuda şunları söyledi: "Sovyet yöneticileri, Angola'dan sonra Rodezya'ya karşı da gerilla hareketlerini desteklemekten kaçınır görünüyorlar. Ancak bu dış görünüşe aldanmak doğru olmaz. Amerika'nın yapacağı en ufak bir hata Sovyet yetkililerini harekete geçirmeğe yetecek ve Moskova, Angola'da olduğu gibi, Rodezya'da da gerilla hareketlerini desteklemeğe başlayacaktır."

"İNTERNATİONAL HERALD TRİBUNE"

Batı Alman Savunma Bakanı Yunanistan'da

ATİNA-Batı Almanya Savunma Bakanı Georg Leber'in 4 günlük bir ziyareti için Atina'ya geldiği bildirildi.

Leber, Perşembe günü Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis ve Dışişleri Bakanı Dimitrios Bitsios ile görüşmelerde bulunacak.

Atina'daki diplomatik gözlemcilere göre Leber'in Yunan yetkilileriyle yapacağı temaslarda ağırlık noktası, Batı Almanya'nın Yunanistan'a vereceği savaş malzemesi yardımı olacak. Gözlemciler, söz konusu satışın 7 torpido-botu, bir su tankeri, bir cephane taşıyıcısı ve bir taşıma botunu kapsayacağını belirtmekteler.

Leber Yunanistan gezisine çıkmadan önce Alman radyosuna verdiği bir demeçte gezisinin iki ülke arasındaki yakın ilişkileri geliştirmeyi amaçladığını belirterek, Batı Almanya'nın Yunanistan'a askerî yardımda bulunmayı sürdüreceğini söylemişti. (THA)

Bilinmeyen Irak 1

uğur kökden

HASAN EL BEKR'DEN SONRA GELEN REJİMİN İKİNCİ ADAMI HEMEN HER YERDE BAŞKAN İLE BERABER GÖRÜLMEKTE BAĞDAT ONLARIN YANYANA VE BEYAZ GİYSİLİ RESİMLERİYLE DOLU

YAKINDAKİ "UZAK BAĞDAT„

BAĞDAD-Saat yirmi. TV'de, bir erkek spiker haberleri okumaya başladı. Irak televizyonu iki kanallı. Kanallardan biri, 22.00 Haberlerinde İngilizce yayın yapıyor. Yabancılar için.

Şu anda ekrana yansıyan, büyük ölçüde "7 Nisan" hazırlıkları. Yani, Arap Baas Sosyalist Partisi (ABSP)'nin 29. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla yapılan hazırlıklar. Küçük ekranda spiker kayboldu. Yalnız sesi duyuluyor. Buna karşılık, görüntü, Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin'in Ordu Birliklerini denetleyişi. Genç subaylara ödüllerini dağıtışı. Saddam Hüseyin durgun görünüyor. Başkan yardımcısı iri gövdesi, uzun boyu, gençliğe özgü gülüşü, ona sevimlilik kazandıran dolgun yüzü ve bıyıkları ile gerçek yaşını güçlükle saklıyabiliyor.

Yorgun görünüşüne rağmen, hareketleri dinamik ve kararlı bir yöneticiyi ele veriyor. Cumhurbaşkanı ve ABSP Irak Bölgesel Liderliği Genel Sekreteri Hasan El-Bekir'den sonra gelen rejimin bu "iki numara"lı adamı, hemen her yerde Başkan ile beraber görülmekte: Bütün Bağdad, onların yanyana ve beyaz giysiler içindeki resimleriyle dolu. Resmi daireler, özel iş yerleri, evler, okullar, basın, her yerde onların fotoğrafları. Biri asker (Cumhurbaşkanı), öbürü sivil (S. Hüseyin) iki yönetici. Ülkeyi ve yaşamı değiştiren ortak bir "hareket"in iki simgesi.

Saddam Hüseyin gibi Parti'nin ve devletin çeşitli aşamalarındaki öteki genç yöneticileri de gözönüne getirerek, ister istemez Büyük Fransız Devrimi'ni düşündüm. Robespierre'i, Saint-Juste'ü, Danton'u, Hoche'u, Marceau'yu, Kléber'i, Babeuf'ü ve ötekileri... 1789'un tüm önde gelen çehreleri -sivil yahut asker- son derece gençti.

Gençliğin iktidara gelişi şeklinde nitelenebilecek olan devrim, en yaşlılardan Marat'yı 45, Danton'u 31 yaşında yakalamıştı. Benzer şekilde, 1917'nin iki genç kuramcısı ve ekonomisti, Buharin ve Preobrajenski de, Sovyet Komünist Partisi Programını kaleme aldıkları sırada otuz yaşını henüz yeni doldurmuşlardı.

BAĞDAD'IN NİSAN YAĞMURLARI

TV Haberlerini Iraklı dostlarımın seslenişi ile bırakmak zorunda kaldım. "Bu gece, sol sahilde yemek yiyeceğiz." Dicle'ye dik inen bir sokakda, gün görmüş bir lokanta bu. Çam kerestesiyle süslenmiş, rüstik görünümlü, geniş ve yumuşak koltuklu bir buluşma yeri. İşden politikaya kadar değişik konunun konuşulduğu, tartışıldığı bir merkez.

Cam, beton ve alüminyumdan inşa edilmiş, halı ve mermerin bir kat daha çekici kıldığı modern otelimin Dar üs Selâm'ın kapısından çıkarken, yarınki şenliklere topu topu 5-10 saat kalmıştı. Kum saati, artık geriye doğru saymaya başlamıştı bile.

Gündüzün, daha doğrusu öğle sonrasının bunaltıcı sıcağı gitmiş, yerini nemli bir serinlik almış görünüyordu. Gök, ağır ve koyu bulutlarla kaplıydı. Havada duyulabilir ölçüde elektrik yükü vardı. Gerçekten, az sonra, arka arkaya çakan şimşekler gizemli Bağdad gecesini aydınlatmaya koyuldu. Daha sonra da, şimşekleri birdenbire boşanan Nisan yağmuru izledi. İstanbul yağmurlarını aratmayan şiddet ve yoğunlukta bir sağanak! Arabamızın ön cam silecekleri, yağmurun boşalttığı suyu kovmaya artık yetişemiyordu. Direksiyonda ve yanımda oturan dost Iraklı gazeteci, "Ayağınız uğurlu geldi" dedi.

Oysa, birkaç gündür, Bağdad'ın üstüne cömert, bereketli ve sürekli bir yağmur yağmakta. Zaman zaman kesilerek. Yerini güneşe bırakıp, sonra yeniden başlayarak. Kimi kez de şiddetlenip yoğunluğunu artırarak. Ara sokakları göllendiren, suyun kurumasına olanak vermeyen bir yağmurdu, bu yağan.

Ama, yağışın asıl kaynağı, kuşkusuz, kenti her yönde zenginleştirmiş olan yeşil örtü. Kent içi ağaçlıklı yüzey büyüdükçe yağış da artıyor. Yağışın yoğunluğu, yılın birçok günlerine yayılması, bu kez ters dönerek yeşil kuşağı genişletiyor ve gürleştiriyor. Bağdad, insanın doğayı fethi ve onun üstündeki geri dönüşsüz zaferi!

Dicle'nin hurma ağaçlarının, portakal bahçelerinin üstüne yağmur boşandıkça, bayram dolayısıyla asılmış iplere bağlı olan ince kağıt şeritler ıslanıp ağırlaşıyor. Bir gün sonranın hazırlıkları, çoktan alanları, caddeleri, bina cephelerini, elektrik direklerini süslemiş durumda. Tüm bu çalışmalar, gençlerin, öğrencilerin, elleriyle gerçekleşti. Doğrusu gönül elvermiyor, günlerdir süren hazırlıkların, çabaların, bir gecenin bardaktan boşanırcasına yağan sağanağı altında yokolup gitmesine. Yahut bozulmasına.

Bereket versin, beklenmedik bir anda ve şaşırtıcı bir şekilde sağanak durdu. Kentin ikliminin bir özelliği olsa gerek: aç bir iştiha gibi, tüm bu ıslaklığı bir hamlede emip yoketmek. O kadar sudan geriye, kalan, nemli bir gece, suya doymuş bir toprak ve, yıldızları parlayan lâciverd bir "bin bir gece" göğü....

Saddam Hüseyin: Devrim Komuta Konseyi Başkanı

TERS YÖNDE BEYİN GÖÇÜ

Evet, yarın kurtulmuştu. "7 Nisan" kurtulmuştu. Yıldızlar çıktığına göre, hava açık ve güneşli olacaktı. Benimle birlikte tüm konukların ve ev sahibi Iraklıların geniş bir soluk aldıklarını duyar gibi oldum. Çünkü, birkaç gündür, dünyanın dört bucağından resmi heyetler, çağrılı delegeler, gazeteciler, başkenti doldurmuş durumda. Brezilya'dan, Venezüela'dan Malaysiya'ya; Uganda'dan, Somali'den Belçika'ya dek. Ayrıca, Kuzey Kore Başbakan Yardımcısı, İsveç Dış Ticaret Bakanı da Bağdad'ın resmi konukları arasında. Bunlar, görüp bildiklerim...

Lokanta bile başkentin bu uluslararası özelliğini yansıtıyor. Bir yandan teknoloji uygarlığının temsilcisi iş adamları-özellikle Japonlar, Almanlar. Öbür yandan, yemek öncesi içtiklerini-Irak Whisky'si bu-yudumlayan yerliler. Kimisi ise, "Şehrazat" ya da "Feride" birası içiyor; pikapta Ravel'in ünlü bolerosu çalarken.

Masamızın ana çerezi olan politika, bulgurlu-maydanozlu Lübnan salatasını, ortasına yeşil zeytin oturtulmuş humusu ve viskiye eşlik eden Antep fıstığını unutturmuş durumda. Genellikle, Türkiye ve Irak'ın sorunları iki paralel karşılaştırma çizgisi üstüne yerleştirilerek tartışılıyor. Türkiye'nin gündeme gelişi, bir ölçüde kaçınılmaz. Çünkü, ev sahipliği yapanlar arasında bir hekim var genç bir eczacı var; öğrenimlerini Türkiye'de yapmışlar, uzun süre yurdumuzu tanıma fırsatı bulmuşlar. Gazeteci dostum için de durum farklı değil. Zaten, masanın dili Türkçe. Kayguları da, elbette Türkiye'nin ve Irak'ın sorunlarına dönük olacak.

Bir ara, söz, yurt dışında bulunan yetişmiş değerler üstünde yoğunlaştı. Geri kalmış ülkelerde raslanan "kanama"ya, beyin göçüne değinildi. Iraklı dostlarım, Irak için sorunun nasıl çözümlendiğini biraz da kendilerinden örnek vererek anlattılar: "Yurt dışında yüksek öğrenim ya da doktora yapmış bir Iraklı vatanına dönmek istediği zaman, ona birtakım olanaklar, kolaylıklar ve ayrıcalıklar tanınmakta. Örneğin, arabasından gümrük alınmıyor. Evli değilse, 500 dinar (25000.TL) evlenme parası; 400 m^2 yüzölçümünde bir arsa; ve bu arsada konut yapmak isterse, faizsiz olarak 4000 dinarlık konut kredisi veriliyor, böyle birisine."

Doğal olarak, yurt dışından "ithal" edilmiş bu "yerli" ve değerli elemana sağlanan uygun görev yukarıda sayılanlara dahil değil.

YARIN: "KEŞŞÂFE'DE GENÇ GÜÇLER"

Ekonomi Çalışma : İş dünyası • Sendikalar • Yorum • Haberler •

İ.D.T. dört ay içinde müflis hale geldi

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul Devlet Planlama Teşkilâtının önerisi üzerine iktisadî devlet teşekküllerinin (İDT) 1976 yılı yatırım ve finansman durumlarını görüşecek. Görüşme Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından İDT ile ilgili olarak hazırlanan bir rapor üzerinde olacak.

Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından hazırlanan bu rapora göre İDT'nin 1976 yılı yatırım ve finansman programları gerçekleri yansıtmamakta. Nitekim, Planlama Teşkilâtına göre bu kuruluşların 1976 yılı finansman açıkları 12 milyar lira olarak hesaplandığı halde Yüksek Planlama Kurulu'nda Maliye Bakanlığının baskıları ile bu açık 9 milyar lira olarak gösterildi. Finansman açığının 9 milyar liraya indirilmesinin varsayımları bazı İDT'nin mal ve hizmetlerine zam yapılması ve bazı kamu kuruluşlarının özel kesime satılması ile elde edilecek gelirlere dayandırıldı.

Bakanlıklararası Ekonomik Kurula sunulan DPT raporuna göre tedbir alınmadığı için IDT dört ayın sonunda "müflis" duruma geldi. Bu durumda İDT'nin kendilerine görev olarak verilen yatırımları gerçekleştiremeyecekleri gibi, pek yakın bir zamanda memur ve işçilerinin maaş ve ücretlerini bile ödeyemez duruma gelecekler. Bu nedenle bu konularda ivedilikle gerekli kararların alınması zorunlu bulunmakta. Rapora göre, kuruluşların yatırımları ve hammaddeleri için gerekli transferleri yapamamaları da en önemli sorunlardan biri. Bazı kuruluşların parasızlık nedeniyle üretimlerini durdurmalarının bile söz konusu olduğu da raporda belirtiliyor.

Ayrıca, bu yıl İDT için toplu sözleşme yılıdır. Toplu sözleşmelerin kuruluşlara ek malî yük getirmesi bekleniyor.

Bakanlıklararası Ekonomik Kurul, Planlama Teşkilâtı tarafından hazırlanan raporu görüşürken kurul gündeminde bulunan İDT mal ve hizmetlerine yapılacak zam taleplerini de bu raporla birleştirecek. Zam kararnamesi olduğu halde kuruluşlar ve bunların bağlı olduğu bakanlar, zamları siyasal nedenlerle yapmamışlar ve sorumluluğu üzerlerinden atmak için zam konularını Bakanlıklararası Ekonomik Kurul'a getirmişlerdi. Aslında, bu konuların Bakanlıklararası Ekonomik Kurul'da görüşülmesi Kurul'un görevleri arasında değil. Kurul'un asıl görevi bakanlıklar arasında ekonomik koordinasyonun sağlanması. Böyle olunca, belirli bir konuda çeşitli bakanlık ve kuruluşların görüş ayrılığı içinde olmaları ve konunun hepsini ilgilendirmesi gerekir. Böylece, bugün İDT sorunlarını görüşmeye başlayan Kurul'un görevi "zor" olarak niteleniyor. Öte yandan Maliye Bakanının Türkiye dışında bulunması, ivedi kararların alınmasını geciktirecek. Ali DEMİRCAN

PETROL HATTINI BİTİRMEK İÇİN BOTAŞ AVRUPADA TAHVİL SATACAK

ANKARA-BOTAŞ, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.nce yürütülen Kerkük-İskenderun petrol boru hattı projesinin dış finansmanında kullanılmak üzere, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) Avrupa para piyasasında tahvil ihraç etmeye hazırlandığı öğrenildi.

BOTAŞ 1975 yılında Avrupa para piyasasından 150 milyon dolar kredi sağlamıştı. Para piyasalarında dünyadaki çeşitli projelere verilen belli başlı tutarlar arasında sayılan BOTAŞ kredisi, projenin tamamlanmasına yetmeyince bu yıl yeniden 30-40 milyon dolar civarında borçlanma gereği doğdu. Ancak, bu borçlanmanın kredi yoluyla değil, tahvil yoluyla olması düşünüldü, ayrıca BOTAŞ'ın daha fazla borçlanmasına olanak görülmediği için TPAO'nun tahvil çıkarması uygun görüldü.

Vadesinin 5 yıl olması düşünülen tahvillerin kuponunun yüzde 9 dolayında olacağı ifade ediliyor. Resimde petrol hattı yapımının bir bölümü görülüyor.

ORTALAMA İŞÇİ ÜCRETLERİNDEN KESİLEN VERGİLER SON BEŞ YILDA YÜZDE 15'TEN YÜZDE 28'E ÇIKTI

İşçi ücretlerinden alınan vergiler yıldan yıla ağırlaşıyor. Son beş yıl içinde ortalama işçi ücretlerinden kesilen vergilerin oranı yüzde 15'den yüzde 28'e çıktı. Oysa aynı dönemde ortalama işçi ücretlerinin satın alma gücündeki artış sadece yüzde 5. Öte yandan, toplam gelir vergisinin üçte ikisini ücretli ve maaşlıların ödediği bildiriliyor, on yıl önce bu oran yüzde 50 idi.

1970 yılında, brüt 1200 lira olan ortalama ücretten, kesintiler çıktıktan sonra işçinin eline 917.90 TL geçiyordu. Bu ücretten Gelir Vergisi Malf Denge Vergisi ve damga resmi olarak alınan 138.10 TL toplam verginin net ücrete oranı yüzde 15 idi. 1975 yılında ise brüt 2500 TL olarak hesaplanan ortalama ücretten kesilen vergiler 479 liraya, net ücrete olan oran ise yüzde 28'e çıktı. Hayat pahalılığındaki artış nedeniyle 1975 yılı ortalama ücretinin satın alma gücü, beş yıl öncesinin ortalama ücretine kıyasla sadece yüzde 5 daha fazla Buna karşılık, ortalama ücretin vergi yükündeki artış yüzde 15'i buluyor.

Öte yandan, ücretlilerin ve maaşlıların kaynakta kesilen gelir vergilerinin, tahsil edilen toplam gelir vergisinin üçte ikisini oluşturduğu bildiriliyor. Maliye Bakanlığı rakamlarına göre, son 10 yıl içinde işçi ve memurların toplam gelir vergisi nasılatı içindeki payı yüzde 50'den yüzde 67'ye çıktı.

1970 yılının 1200 lirası, 1975'in 2500 lirasına eşit.
1970'te vergi oranı yüzde 15, 1975'te yüzde 28.

1200 lira brüt ücretten yapılan kesintiler:

Brüt Ücret	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	M.Denge Vergisi	Damga Resmi	Net Ücret
1200	144	133.30	--	4.80	917.90

2500 lira brüt ücretten yapılan kesintiler:

Brüt Ücret	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	M.Denge Vergisi	Damga Resmi	Net Ücret
2500	300	430	39	10	1721

Vergi sisteminin yapısı gereği, toplam gelir vergisinin üçte ikisini ödeyen işçi ve memurlardan vergiler peşin olarak kesilmekte. Buna karşılık, 500 bini aşkın sanayici, tüccar ve büyük toprak sahibi toplam gelir vergisinin geri kalan üçte birini, yıl sonunda ödeme olanağına sahip. Maliye Bakanlığı cetvellerine göre, beyanname veren serbest kazançlıların 375 bini yıllık net gelirlerini 10 bin liranın altında gösteriyorlar. Maliye Bakanlığı yetkililerine göre, bu rakamlar serbest kazanç sahiplerince büyük çapta vergi kaçırıldığını gösteriyor. Oysa, bütün vergileri ödeme anında kesilen ücretlilerin hiçbir biçimde vergi kaçırma olanağı yok.

FAZLA MESAİLER

Fazla mesailerden kesilen vergiler ise çok daha yüksek oranlara varıyor. Fazla çalışmayla bir işçinin elde ettiği 739 liralık bir gelirden, kesintiler çıktıktan sonra geriye sadece 417,80 TL kalıyor. Bu kazanç içinde, işçinin verdiği vergilerin, eline geçen net ücrete olan oranı ise yüzde 60.

AET HABERLERİ

TÜRK NARENCİYESİ İÇİN İTHAL FİYATI SAPTANDI

AET Yürütme Komisyonu, üye ülkelerce ithal edilecek çeşitli narenciye ürünleri için saptanan gösterge fiyatlarını açıkladı. Yapılan açıklamaya göre Türk greyfurtları için gösterge fiyat 100 kilo başına 54,78 Alman Markı olarak saptandı. Bu fiyat, Türk parasıyla kilo başına yaklaşık 356 kuruş.

ZEYTİNYAĞI KONSEYİ AET KARŞISINDAKİ SORUNLARI TARTIŞACAK

İzmir'de çalışmalarına başlayan Uluslararası Zeytinyağı Konseyi, geçtiğimiz mevsime ait zeytinyağı rekoltesi, 1976 üretimi ve AET karşısındaki sorunlar tartışılacak.

Konseye başkanlık eden Süleyman Aksu, dünya zeytinyağcılığının bir darboğaz içinde bulunduğunu, 75-76 üretiminin 1 milyon 636 bin ton olarak gerçekleşmesinin beklendiğini, Ortak Pazarın son aldığı tedbirlerle ihracatımızın büyük çapta engellendiğini belirterek şöyle konuştu:

"Bu büyük üretime rağmen, dünya zeytinyağı uygulaması hiç de iç açıcı değildir. Düşen fiyatlara rağmen ihracat ve ithalât dagörülmektedir. Tüketici rakamları gerilemektedir. Bu yıl üretici ve ihracatçı ülkeler en zor şartlarla karşılaşacaklardır."

İŞADAMLARI EKONOMİK DÜZELME BEKLİYOR

Ortak Pazar'dan yapılan açıklamaya göre, Avrupalı işadamları arasında düzenlenen bir ankette, ekonomik düzelmenin kesinlikle bu yıl gerçekleşeceği görüşü ağırlık kazandı. Bu umudun, stokların azalması ve tüketim maddelerine taleplerin artmasıyla daha da güçlendiği belirtiliyor.

ŞUBAT AYINDA ENFLASYON ORANI HIZLANDI

Ortak Pazar üyesi dokuz ülkede 1975 sonunda ortalama yüzde 10 oranında azalan enflasyonun şubat ayında yüzde 13,5'a kadar çıktığı saptandı. Buna neden olarak, İtalya'daki yeni fiyat artışları, İngiltere'de bir türlü önü alınamayan enflasyonist baskı ve bu yılın başından beri artışını sürdüren besin maddeleri fiyatları gösteriliyor.

KADINLAR ARASINDA İŞSİZLİK GİDEREK YAYGINLAŞIYOR.

AET Komisyonunca yayınlanan bir raporda, İtalya hariç üye ülkelerde genel işsizlik oranlarının düştüğü, ancak kadınlar arasında işsizliğin artış gösterdiği belirtildi.

Geçen yılın mart ayı sonunda topluluğa üye ülkelerdeki toplam işsiz sayısı 5 milyon 567 bin iken bu yılın aynı tarihinde bu rakam 5 milyon 387 bine düştü. Aynı dönemlerde işsiz kalan kadın işçilerinin sayısı ise 1 milyon 494 binden 1 milyon 970 bine çıktı.

GÖRÜŞ

Hasan Yılmaer

Tek kabahatiniz insanları sevmek...

Başımı şöyle bir geriye çevirip bakıyorum da, bugüne dek Türkiye'de ezilip horlanan, güçlük içinde bunalan, oradan oraya sürülen, lekelenen aydının tek suçu var: İnsan sevmek.

Öğrencisine insan sevgisi aşılayan öğretmen "Solcu" dur denmiş sürülmüş, yapıtında insan sevgisi işleyen yazar "Tu kaka" edilmiş kitapları toplatılmış, insan sevgisini sahneleyen oyuncu devlet kapısından da, belediye sahnesinden de kovulmuş, atılmış, insan sevmekten sanık öğrenci koskoca ülke içinde okuyacak okul bulamamış.

Yalnız, insan sevgisi, derken bunu geniş anlamda alıyorum, yani hiç bir ayırım yapmadan, insanı insan olarak sevmekten söz ediyorum ben. Yoksa bir takım insan sevgileri özgürdür ülkemizde. Varlıklı, varlıklıyı sevebilir buna hiç kimsenin sesi çıkmaz, yoksul varlıklıyı sevip başının tacı edebilir, o da iyi o da alkışlanır... Ama es kaza, yoksula karşı sevgi duyulsun, o komünistlik olur.

İşvereni sevebilirsiniz de, işçiyi sevmek, Tanrı korusun 141-142'ye falan girer.

Sonra bunu genişletebilirsiniz. Herkesi bir potaya koyar kaynatırsanız "Ulus"u sevebilirsiniz ama o ulusun, ezilmiş hor görülmüş bireylerini ayırıp sevmeye hakkınız yoktur.

Bir takım düşüncedekileri sevebilirsiniz de, öbür düşüncede olanları sevemezsiniz. Sonra yurd dışında olan bazı kimseleri de sevebilirsiniz, onları kurtarmak, onların acılarını paylaşmak için açlık grevleri yapabilirsiniz ama bunların belirli yerlerde oturanlar olmasında kesin koşul vardır. Yoksa bir yerde üstlerine bombalar yağan, ülkelerinin kurtuluşu için çırpınan, yanan, öldürülen kişileri sevemezsiniz. Çünkü siz ancak onları öldürenleri sevmek hakkına sahipsiniz...

Tüm bunları niçin yazarım bilir misiniz? Şu anda iktidarda olan bir düşüncenin "İnsan sevgisi"ne karşı çok geniş bir kampanya açmış olmasından ötürü. Eğer onlardansanız, sizi kuşların kanadında ikbâle götürdükleri, karşısındaysanız size yüz kuruşluk bir kurşunu lâyık gördükleri ve buna da "Milliyetçilik" adını taktıkları için yazarım bu isyanımı.

Eğer siz onlardansanız tüm devlet kapıları sizlere açıldığı, ama onlara karşı iseniz yüzünüze duvarlar örüldüğü için kızarım. Onlardansanız iş, ekmek ve okumak hakkına sahip olduğunuz, ama eğer değilseniz, size parmakları ile sınırların ötesini gösterdikleri için deli olurum.

Eğer boyun eğiyor, onların dediklerini hep doğru, yaptıklarını iyi karşılıyor, devlet malının deniz yemeyenin domuz olduğunu kabulleniyorsanız sizin başınızın da o denize sokulmasına izin vereceklerdir.

Ama eğer "O denizi dolduran benim zavallı insanımın alın teri" dersem benden kötüsü olmaz. İşte budur insanı çıldırtan...

İnsan sevgisini sınırlayan, parselleyip tapulayanların bunu yapmalarında tek amaç vardır. Parçalayıp, bölmek, böylece yönetmek...

Ama yavaş, yavaş bu gerçeği anlamaktadır benim insanım, üstüne oynanan oyunları görmekte ve hiç yoksa "Neden?" diye sormaktadır.

Ve bir gün, bu "Neden?"in yanıtını verdiğinde, onların sonu "Benim insanım"ın kurtuluşu olacaktır.

Biraz sabır, biraz gayret...

Günlerin Getirdiği

HAZIRLAYAN mustafa r. gürsel

TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİNDE NELER OLUYOR, NELER?..

TARİŞ, ÇUKOBİRLİK, FİSKOBİRLİK, GÜNEYDOĞU BİRLİKLERİ çok önemli kuruluşlardır. Bu kuruluşlar devlet destekleme alımları yaparlar. Uğradıkları zararlar devlete yansır. Ve bu kuruluşlar her yıl sürekli artan ölçülerde devlete zarar yansıtırlar. Ne kadar mı? Yaklaşık olarak 3-5 milyar lira. Bu üretici örgütlere yıllardanberi AP partizanları yerleştirilmiştir. Verimsiz işletmeler haline gelmeleri, kötü yöneticilerden olduğu kadar kadroların partizanlarla doldurulması sonucu işletme ve yönetim giderlerinin olağanüstü bizimde artmış olmasındandır da.

MC Hükümeti kurulur kurulmaz gene bu kuruluşlara da el attı. Önemli bir Birliğin başına gedikli bir partizanı getirdi. Yirmi yıldır Birlikleri zarar ettirmeye alışmış ve adı "Bay Zarar"a çıkmış olan bu kişinin Birlik kulislerinde bir adı da "Bay Zeytin"dir. 1964'lerde 17 milyon liraya toplanmış zeytini Romanya'ya 3,5 milyona satması, olayı, bugüne değin anlatılan öykülerden biridir. "Bay Zeytin"in bilim-kurgu öyküleri de vardır. Bu yüzden adına açılmış birçok dava sürüp gitmektedir.

İşte MC Hükümetinin, devletin önemli bir Birliğinin başına getirdiği yetenekli kişi...

Sadece "Bay Zeytin" var sanmayın bu önemli kuruluşların başında. CHP'nin kısa süren iktidarında ANTBİRLİK"in başından attığı gedikli bir AP partizanı da başka bir Genel Müdürlüğe atandı. Geçmişteki türlü işlemlerinden ötürü sık sık adliye koridorlarında boy göstermek zorunda kalan bir partizan.

Devlete yansıyan zararları yansıtan yetenekli (!) partizanlardan sadece ikisi bunlar.

Önder'e de kurt önderlik etmiş

Çanakkale'nin Biga ilçesi Ülkü Ocaklıları 23 nisan bayramını kutlama bahanesiyle "Kurt" larını Atatürk'e de bulaştırdılar. Resimde görüldüğü gibi Ülkü Ocakları merkez binasına astıkları büyük Atatürk afişine Kurt'larını na katarak Atatürk'ün bile Kurt önderliğinde hareket ettiği izlenimini vermeye kalkışmışlar.

Doğrusu biz, Kocatepe'de kurt olduğunu bilmiyorduk.

Gelişen ihracatımız

ARAP ÜLKELERİNE 90 DEVE İHRAÇ EDİLDİ

KİLİS (AA)–Öncüpınar sınır kapısından Arap ülkelerine son bir ay içinde 90 deve daha sevkedilmiştir.

İlgililer, gölde taşımada ve binek hayvanı olarak kullanılan deve sayısının geçmiş yıllara oranla azaldığını, bu nedenle Arap ülkelerinin zaman zaman Güneydoğu illerimizden deve satın alma yoluna başvurduklarını söylemişlerdir.

İDAMDAN KURTULAN HOROZLAR

Bu yıl Amerika Birleşik Devletlerinde beklenen grip salgını en çok horozların işine yaradı. Normal olarak doğumlarından kısa bir süre sonra "idam" edilen horozların bu yıl yaşamalarına izin verildi. Yeni geliştirilen bir aşı için horozların tohumları gerekli......

TV BUGÜN

17.35-BİR KONSER

Bir konser programı da müzik ve eğlence şubesi tarafından hazırlanıyor. Programda Margant yaylı çalgılar dörtlüsü izlenecek.

Dörtlü Beethoven, Debusy ve Dvorjac'ın eserlerini seslendirecekler.

17.55- DAVİD COPPERFİELD

Ünlü İngiliz yazarı Charles Dickens'in aynı adlı eserinden BBC tarafından televizyona uygulanan David Copperfield'in bu akşam beşinci bölümü yayınlanıyor.

Geçen bölümünde David'in Londra'daki halasının yanında geçirdiği ilk günler anlatılıyordu. Halasının bahçe içindeki güzel evinde yaşıyan David bir gün Streeforth ile karşılaşmıştı. Bu bölümde arkadaşını Yarmouth'a götürecek. Burada Dan'ın teknesini inceleyecekler birlikte.

Böyle gezerek, eğlenerek geçecek günleri. Ama artık David'in yetişme günü gelmiştir. Bunu fark eden hâlâ David'i dava vekili olarak yetişmesi için Spenlov adlı avukatın yanına gönderir.

18.20-MÜZİK ŞÖLENİ

Bu programda çocuklar için hazırlanan tek müzik programı. Bu bölümde müzik öğretmeni İnci Dinçer'in yönetimindeki Mehmet Akif Ortaokulu öğrencilerinden kurulu koronun konserini izleyeceğiz.

18.40-ÇİZGİ FİLM

Ekranın küçük seyircileri için çizgi film dizisinden bir bölüm yayınlanacak.

18.45- YAŞLILIK

Eğitim Şubesince hazırlanan bu programın bu akşamki konusu "Yaşlılık" Hacettepe Üniversitesi Psikiyatri Bölümü öğretim üyelerinden Dr. Gülseren Budaylıcıoğlu sunacak.

18.55-PASAKLI SALLY

Pasaklı Sally adlı dizinin bu akşam ekranlara beşinci bölümü geliyor. Sally nin arkadaşı Pike, kumarda hile yaparak para kazanmak isteyen genç bir kıza yardım etmek ister.

19.25-TÜRK SANAT MÜZİĞİ

"İstanbul Televizyonunca hazırlanan programda İstanbul Radyosu saz sanatçılarından saz eserleri izlenecek."

20.00-HABERLER

20.30-BİR KADIN BİR ERKEK

Genel bilgi, aktüalite ve beceri dallarındaki bu yarışmayı yine Halit Kıvanç sunuyor.

21.25 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ

22.00-TİYATRO KIRMIZI VE SİYAH

Bu akşamki tiyatro oyunu ünlü Fransız yazarı Stendhal'in Kırmızı ve Siyah adlı Romanından aynı adla televizyona uyarlanmış bir piyes.

Bu romanında Stendhal, toplum farklarını konu olarak işlemişti. Bir halk adamının mesleği öğretmenliktir. Fakat yaşam şartları onu soylu ailelerin çocuklarına öğretmenlik yapmaya zorlar. Tabii bütçe ve fikir ayrılıkları hemen ortaya çıkar. Tiyatro eseri bu ayrılıkları ve öğretmenin ortama uyma çabalarını anlatıyor bizlere...

23.35 GÜNE BAKIŞ

Ahmet KAHRAMAN

İZLENİMLER

Halkın tutsaklığı

İşkence, kan ve ölümle yürüdüler, halkın muhalefetinin üstüne. Zülm ederek, halkı yıldırmaya çalıştılar. "Bizimle olmayana yaşama hakkı yok" dediler. Ama halkın demokrasiye bağlılığı, zulüm çemberini dalga dalga aşmaktadır. Halkı, kendi duvarları arasına tutsak etmek için, geri bıraktıkları, cehalet perdesiyle gözlerini kapattıkları yığınlar üzerinde ikinci aşamada, doğa dışı, insanlık dışı yöntemler uyguladılar.

Sermaye bekçiliğine, "milliyetçilik" adını verdiler. Türk kökenli olup olmadıkları bile tartışma konusu olan bazı kişiler, ırkçılığın Turancılığın bayraktarlığını yüklendiler. Kimileri, "Cennetin bekçisiyim ve de biletçisiyim. Cennete gideceklerin pasaportunu ben veririm" dediler.

Sermayenin bekçisi olmak istemeyen, yurttaşlık hakkını isteyenlerin üstüne, "Sizler birer kurtsunuz, iyi kan dökersiniz" denilerek ilkel benlikleri bilenenler saldırtıldı.

Faşizmin kanlı oyununu böyle oynadılar, dünyanın gözü önünde. İnsanları kanlı kurda boğdurdular...

Bunun yanında, insan soyunun tanık olmadığı yüz kızartıcı nitelikteki yalanları, "geçerli politika" savdılar. Güç ekonomik koşullar, sömürü çarklarının en dayanılmazı altında inletilen halkın muhalefetini yürüten insanları, bu yöntemle sevimsiz göstermeye çalıştılar. Kendi dünyalarının rezaletlerini, ahlâksızlıklarını, mide bulandırıcı manyaklıklarını, "halktan çalmayın, halkı soymayın, hakkını verin" diyen insanlara maletmeye çalıştılar. Sayısız yüz kızartıcı yalan uydurdular.

–Anarşist, umacısı bunlardan bir tanesidir. Kendi yarattıkları "anarşistlik" umacısıyla dünyaya rezil oldular. Sosyolojiden haberi olan herkes, "anarşist" in ne olup, ne olmadığını bilmektedir, çünkü.

Ancak kafalarına vura vura, vurgulaya vurgulaya yalan ve soygun kervanına anlatmakta yarar vardır:

–İnsanca bir düzen isteyen, halkın insanca yaşamasını savunan, bireysel çıkarcılığı ellerinin tersiyle itenler, anarşist değildir. Bu soylu insanlara, insancıllığın bu bayraktarlarına dünyanın hiç biryerinde anarşist denilmemektedir. Diyenlere gülünmektedir. Diyenler cehalet çamuruna batırılmaktadır. Ve onlar çamurlu yüzleriyle insanların içine çıkmaya bir daha cesaret edemeyenlerdir.

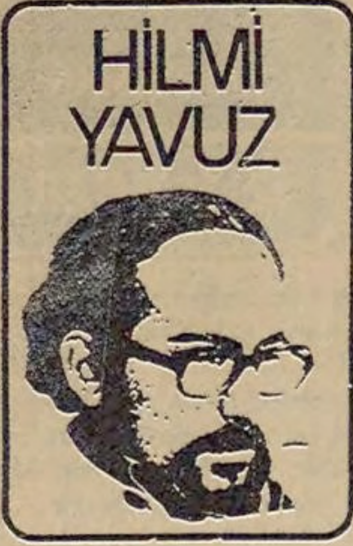
–Anarşist, her türlü düzene karşıdır, çünkü sosyalist düzenlerde de, anarşistler vardır. Temelinde başkaldırma olan. anarşizm, hiç bir düzenin yanında değildir. Sosyaliste anarşist demek ise geri zekâlılar ve utanmazların uydurmacasıdır.

Dünyanın ve Türkiye aydınlarının gözünün içine baka baka, halkın muhalefetini simgeleyenlere, "anarşist" dediler. Ama... "Anarşist" sözcüğünden bir ucube yarattılar. Özellikle geri bıraktıkları ve sırtına bindikleri halkın büyük çoğunluğu bu sözcüğün anlamından bile habersizdi çünkü. Öteki bazı kavramlar gibi, "anarşist" sözcüğünü de küfür sandılar.

Böylece anarşist sözcüğüyle halkın kafasını bulandırarak, hırsızlıklarını, yolsuzluklarını, düzenin pisliklerini bunun ardına gizlediler...

Halkın dostları, halkın birçok temsilcileri, "komünistlik" ten sonra, "anarşistlik küfürüyle" damgalanmamak için seslerini kısmak zorunda kaldılar. Kendi duvarları arasında tutsak kaldılar...

Bazı kavramlarla, halkın kendi duvarları arasında tutsak edenlerin yüzüne yalanları çarpılmalıdır. Halka gerçekler anlatılmalı, öğretilmelidir. Kan içicilerin, kavramları çarpıtarak küfür gibi kullanmalarına izin verilmemelidir. Faşizme karşı halkın desteğini sağlamak için bu da yürütülmesi gereken bir görevdir...

• Kemal Tahir'e göre «Ahmet Mithat Efendi romanı»nın anlamı nedir? •

BİR ROMAN KURAMCISI OLARAK KEMAL TAHİR

Geçen haftaki yazımda Kemal Tahir'in romana ilişkin kuramsal düşüncelerinin, onun dünyagörüşünden soyutlanarak belirlenemeyeceğini söylemiştim. Gerçekten de Kemal Tahir'e göre roman sorunu, onun deyimi ile "çok derinlere giden, bilim, felsefe ve tekniğe dayalı; dünyadaki bütün meseleleri içine alabilen ve kullanabilen geniş bir edebiyat türüdür." Kemal Tahir, gerçekçi romanı böyle tanımlar. Gerçekçi roman, ona göre, "kendi yasaları içinde, salt tarihte, sosyolojide, felsefede, ruhbilimde değil, fizik, kimya gibi deneye dayanan bilimlerde bile bilimin vardığı son çizgileri, gene bu bilimlerin gelişme kanunlarının imkânlarıyla aşmaya çalışmak zorundadır. Yoksa, Zola'nın natüralizmi gibi bilimin ardı sıra sürünür, onun bulup ispatladıklarını, yeniden aynı sınırlar içinde ispatlamak zorunda kalır." Demek ki Kemal Tahir, insana ve topluma ilişkin somut ve özgül gerçeklikleri tarihsel ve yapısal karakteristiklerini ortaya koymakta bilimin verilerinden yararlanılması gerektiğini belirtirken, düşünce sistematiğinin dışına çıkmıyor. Ama romancı olarak, Türk romancısı olarak, bu yararlanma işinde önemli bir güçlük vardır: Bir kere Türk toplumunun tarihi, ekonomik ve toplumsal koşulları derinlemesine ve genişlemesine incelenmemiştir. Oysa Batı toplumlarında romancının işi kolaydır, çünkü bu alanlarda temelli ve geniş kapsamlı araştırmaları romancı, kolayca bulabilir. Buna karşılık, "bizim gibi tarihine, ekonomisindeki özel koşullara ve sosyal hayatına pek az eğilinmiş, hatta tersine gerçekleri altüst edilmiş, gözden saklanmak istenmiş toplumlarda ise" bu iş romancıya düşmektedir. Görüldüğü gibi Kemal Tahir, Türk gerçekçi romancısına ikili işlev yüklemektedir: Toplumumuza ve insanımıza ilişkin somut ve tarihsel gerçekliği bilimsel olarak temellendirme zorunluluğu ve bu gerçekliği roman malzemesi olarak, bilgi olarak kullanabilme zorunluluğu...

Kemal Tahir'in somut tarihsel gerçekliği nasıl temellendirdiğini gördük. Şimdi de somut ve tarihsel gerçekliği, roman malzemesi olarak nasıl kullandığına, kullanmak istediğine bakalım.

Mehmet Seyda, Kemal Tahir'in "Devlet Ana"sı dolayısıyle düzenlenen açık oturum tutanaklarını yayımlarken yazdığı önsözde, çok dikkate değer bir konuşmayı aktarıyor: Seyda diyor ki, "Bu açık oturumu düzenlemeden önce Kemal Tahir'le görüşüyorduk. Dedi ki: "Roman sanatı eski olan Fransa'da bugün toplumsal sorunları işlemiş bir yığın roman daha önce yazılmış olduğundan bunun Fransız edebiyatında geniş bir birikimi olduğu için, roman başka alanlara dökülebilir. Roman Pure yazılabilir. Biz yazamayız. Daha o birikim yok bizde, o aşamaya gelmedik."

Sordum, diyor Mehmet Seyda: 'Yâni hâlâ bir çeşit Ahmet Mithat Efendi mi olmak gerekiyor?' Seyda'nın bu sorusu üzerine Kemal Tahir şu yanıtı vermiştir: 'E ne yapalım, biraz öyle.'"

Bu konuşmada Kemal Tahir, bir roman kuramcısı olarak önemli bir noktaya getiriyor sözü. Türk gerçekçi romancılığı açısından, ne Türk toplumuna ve insanına ilişkin somut tarihsel gerçeklikleri işlemiş bir roman geleneğimiz; ne de, tarihimize, ekonomimizdeki özel koşullara eğilmiş, toplumsal hayatımızı derinlemesine ve genişlemesine incelemiş bir bilim geleneğimiz vardır. Türk gerçekçi romancısı bu iki işi birden üstlenmek durumunda kalınca, ortaya nasıl bir roman çıkacaktır? Seyda'nın dediği gibi, bir tür Ahmet Mithat Efendi romanı mı?

Kemal Tahir'in bu soruya olumlu karşılık vermesi, çok düşündürücüdür. Ahmet Mithat Efendi romanı ama, nasıl bir Ahmet Mithat Efendi romanı? Kemal Tahir, bu soruya ne yazık ki bir açıklık getirmiyor. Onun yerine biz, onun düşüncelerine bağlı kalarak, bu romanın niteliklerini saptamaya çalışalım.

Ahmet Mithat Efendi romanında bilgi'nin bilimsel bilgi, bilgi'nin kullanılışı, bilindiği gibi, raslantısal ve ilineksel (arızi); belirli bir sistematikten, romanın organik yapısına bağımlı olmaktan yoksundur. Sözgelimi roman kahramanı eğer gemiye biniyse, Ahmet Mithat Efendi, geminin buhar kazanının nasıl çalıştığını anlatır. Bu bilgi aktarımının raslantısal oluşu, ilineksel oluşu, roman kahramanı'nın gemiye binmesinden ileri gelir. Yani kahraman gemiye binmese, bu doğrultuda bir bilgi de aktarılmayacaktı anlamındadır raslantısallık. Şöyle de diyebiliriz: Ahmet Mithat Efendi romanı bir tür "hikâyeleştirilmiş bir ansiklopedi" olarak algılar.

Kemal Tahir'de ise, romanla bilimsel bilgi arasındaki ilişki, basit ve dolaysız bir bilgi aktarımı doğrultusunda değildir. Topluma ve insana ilişkin somut tarihsel gerçeklik roman malzemesine dönüştürülmesi doğrultusundadır, bu aktarım. Yani, somut gerçekliğin bize özgü'lüğünü, dolayısıyle, tarihselliğini belirleyen bilimsel verilerin, romanda ortaya koyan insan tiplerinde ve yaratılan durum ve eylemlerde özümsenmesidir. Kemal Tahir'de bilgi aktarılmaz; bilgi, tiplerde ve durumlarda özümsenir. Tip ve karakterlerde, durum ve eylemlerde bilgi, Kemal Tahir romanında bir tür, deyim yerindeyse "gizlenmiş betimleme (tasvir)" niteliği taşır. Tolstoy ya da Balzac romanında, eşya ve doğal çevre betimlemeleri, romanın insansal ve toplumsal bağlamıyla organik bir bütünlük gösteriyor, bu tiplerin insansal konumlarının daha iyi algılanmasına dinamik bir katkıda bulunuyorsa, Kemal Tahir romanında da bilgi, böylesine bir işleve sahiptir. Yani bilimsel bilgi, romanın insansal ve toplumsal bağlamının daha iyi algılanmasında dinamik bir özellik taşır.

Kemal Tahir bilgiyi bir tür "gizlenmiş betimleme" olarak kullanırken, tiplerin ve durumların tarihsel ve insansal konumunu daha iyi belirlemeyi amaçlar, dedik. Bu insansal ve tarihsel konum, somut gerçekliğin tarihselliğidir. Dolayısıyle Kemal Tahir, roman gerçekliği ile tarih ve toplum gerçekliğini, bu yoldan bütünler. Tarih ve toplum gerçekliğinin tiplerden, durum ve eylemlerden, kendi liğinden ortaya çıkmasını, Kemal Tahir bu tür bir bilgi özümsemesiyle gerçekleştirir. Kemal Tahir'in bilgiyi, bir tür "gizlenmiş (ya da, özümsenmiş) betimleme" olarak kullanma gereğini duyması onun Türk romanının da henüz 'roman pure' birikimine ulaşamadığını düşünmesindendir. Batılı roman yazarı için, roman tiplerinin ve durumlarının insansal ve toplumsal bağlamlarını, bilimsel bilgiyle belirlemek zorunluluğu yoktur. Çünkü, bu bilimsel bilgi, deyim yerindeyse, romanın prehistoryası ("tarih öncesi") olarak vardır. Batı'da bilimsel bilgi, romandan önce gelmiştir; romancı batılı romancı, romanını insansal ve toplumsal bağlamını belirleyebilmek için bilimsel bilgiyi, roman malzemesi olarak kullanma gereksinmesiyle karşı karşıya değildir. Bu yüzden de batıda, bilimsel bilgiyi roman dışında tutarak salt edebi metin özelliği gösteren, roman pure yazılabilir. Kemal Tahir'in "bizde biraz da Ahmet Mithat Efendi olmak gerekir" sözünün eğer yanılmıyorsam, anlamı budur.

ACAR FİLM STÜDYOSUNDA KARİKATÜR SERGİSİ

Acar Film işçileri, Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilen böyle bir girişimde, karikatüristlerden yeterince destek görmediklerini söylüyor ve böyle bir tasarıları olduğunu haber verdikleri zaman, ilgilenip, katılmaya söz verdikleri halde, sözlerinde durmayan bazı ünlü imzalardan yakınıyorlar.

Grevdeki Acar Film Stüdyosu işçileri, bir karikatür-afiş sergisi açtılar. Stüdyonun bulunduğu sokakta sergilenen yapıtlarda, işçinin en doğal hakkı olan grev konusu işleniyor. Acar Film işçileri, bu girişimlerinde bazı karikatürcülerden yeterli desteği göremediklerinden yakındılar.

Bu arada, Acar Film Stüdyosu işvereni Murat Köseoğlu'nun işçilerinin aslında sanatkar sayıldıkları gerekçesiyle işkoluna ve sendikaya itiraz ederek, grevin kanunsuz olduğu yolunda açtığı davada, bilirkişi işçiler lehine rapor verdi. İşverenin rapora itirazı üzerine duruşma 18 Mayıs'a ertelendi.

Piyanist Alexander Brailowsky öldü

Uluslararası alanda ün yapmış Sovyet piyanist Alexander Brailowsky, geçirdiği bir kalp krizi sonucunda, New York'un Lenox Hill hastanesinde öldü.

1896 yılında Kiev'de doğan Brailowsky, 1911 yılında Kiev Konservatuarından başarılı bir derece ile mezun olmuş ve sonradan Paris'e giderek, burada verdiği konserlerle ün kazanmıştı.

Brailowsky, yaşamı boyunca, Avrupa, Merkezî ve Güney Amerika, Kuzey Afrika, Uzakdoğu ve ABD'de birçok resitaller verdi.

Sanatçının kazandığı ödüller arasında, Belçika Şövalyelik ödülü, Romanya 'pour le merite' ödülü, Danimarka krallık madalyası, Fransa şeref nişanı ile Paris'in altın anahtarı bulunuyor.

Ünlü piyanist, aynı zamanda, dünya göçmenlerine ilişkin yararlılıklarından ötürü de övgüye değer bulunmuştu.

Talip Apaydın'ın ödülü verildi

1976 Madaralı roman ödülünü, "Tütün Yorgunu" adlı romanıyle kazanan Talip Apaydın'a ödülü, Pazar günü Halkevleri Genel Merkezinde düzenlenen bir törenle verildi. Kalabalık bir izleyici topluluğunun da bulunduğu törende, emekli öğretmen Madaralı bir konuşma yaptı.

Konuşmacılardan Fakir Baykurt, Türk romancılığı üzerinde bilgi verdikten sonra, Talip Apaydın'ın romanına değinerek "yapıt, üretim içindeki insanımızın tahlili bakımından değerlidir. Halk kaynağından beslenerek geliştirdiği çalışması da övgüye değer," dedi. Daha sonra konuşan Ceyhun Atuf Kansu ise, Apaydın'ın özelliğinin "kişi yaratmak" olduğunu söyledi.

Ödülünü alan Apaydın "En uzun roman, insanın kendi yaşamıdır," dedi. Ama, kendi dünyalarımız dışında başka dünyalar da vardır. Biz yazarlar, bir roman oluştururuz: Türk edebiyatı ormanı."

Çağdaş Sahne'nin başarılı oyunu Grev Eylül ayında İstanbul'a geliyor

ANKARA *(Politika)* Başkentin devrimci sanat ve kültür kuruluşu Çağdaş Sahne'nin son oyunu "Grev" büyük bir ilgiyle izleniyor. Yılmaz Onay'ın yönettiği, Nihat Asyalı, Yusuf Dağüstün, ve Çağdaş Sahne çalışanlarının, sendikalardan edindikleri belgelere göre yazdıkları "Grev", büyük bir olasılıkla, tiyatronun Anadolu turnesine götürülecek. Çağdaş Sahne "Grev" i ve öteki iki oyununu eylül ayı içerisinde de İstanbul halkına sergileyecek.

BAŞARILI BİR OYUN

Çağdaş Sahne çalışanlarının kollektif bir tiyatro anlayışıyla ele aldıkları oyunun konusu, 1973 yılında Bursa'da geçiyor. Düşük ücretle çalıştırılan Bursa otomotiv montaj sanayii işyerlerinde 6 bine yakın işçi greve gidiyor. Bu hareket üzerine, işveren, fabrikalardan işçileri çıkarmaya başlıyor ve arkasından lokavt kararı alıyor... Tamamıyle belgelere dayanan oyunda, emeğin yabancılaşması, dışa bağımlı yerli sermaye-politikacı işbirliği, sarı sendikacılık, sendika-sermayedar ilişkilerine değiniliyor. İşçi hareketinin gelişmesi, güncel ve somut örneklere dayanılarak değerlendiriliyor.

YENİLİKLER

"Grev" oyunu "seyirciyle söyleşili" olarak sunulurken, tiyatro sanatı yönünden bir yenilik getiriyor. Oyun boyunca sahneden, izleyenlere çeşitli konularda sorular yöneltiliyor. Öte yandan oyunun bütünlüğü içersinde Maksut Göksu'nun, ulusal şair Nâzım Hikmet'in "Bir Hazin Hürriyet" adlı şiirinden yaptığı beste ilgiyle dinleniyor.

TURNELER

Çağdaş Sahne mayıs ayı sonunda bir Anadolu turnesine çıkacak. Gidilecek yerler henüz saptanmadı. Turnede büyük bir olasılıkla "Grev" oyunu Anadolu halkına sunulacak. Öte yandan Çağdaş Sahne İstanbul'a da eylül ayında gelecek. İstanbul halkına da, "Yusuf ile Menofis", "İsyan" ve "Grev" oynanacak. Bu arada Çağdaş Sahne başkent halkına yaz aylarında, Gençlik Parkında oyunlarını sergileyecek.

"Bir Gün Mutlaka,, ve Timur Selçuk bir aradaydı

ANKARA *(Politika)* Tanınmış sanatçı Timur Selçuk Ankara Çağdaş Sahne'de bir konser verdi. Devrimci şarkılar, türküler ve marşlar söyleyen Selçuk'un konseri büyük ilgi topladı. Sanatçı Ankara'da daha önce de iki konser vermiş, fakat ilginin büyüklüğü, dinleyicilerin çokluğu nedenleriyle yeniden konser vermesi için başkente çağrılmıştı.

Öte yandan Bilge Olgaç'ın "Bir Gün Mutlaka" adlı filminin Sinematek galası yine Çağdaş Sahne'de salı gecesi yapıldı. Saat 21.00' de gösterilen filme, Çağdaş Sahne'ye gelenlerin büyük çoğunluğu giremedi. Bu yüzden film saat 23.00'de yeniden gösterildi. Bilindiği üzere, Olgaç'ın Yılmaz Güney'in senaryosundan çektiği, Semra Özdamar, Güven Şengil'in oynadıkları film, Merkez Film Kontrol Komisyonu tarafından reddedilmişti. Güney Film Danıştay'a başvurmuş, bilirkişi kurulunun olumlu rapor vermesi üzerine de, Danıştay 12. Dairesi, Merkez Film Kontrol Komisyonununkararı hakkında "yürütmenin durdurulması" kararı vermişti. Sinematek gösterisinden sonra Vecdi Sayar bilirkişi raporundan bölümler okudu, Güney Film'den Süha Pelitözü de kendisine yöneltilen soruları cevaplandırdı.

Devlet Tiyatrosu 3 Mayısta Anadolu turnesine çıkıyor

ANKARA *(Politika)* Devlet Tiyatrolarının Anadolu turnesi 3 mayıs tarahinde başlıyor. Turne 16 il'i kapsıyor, Anadolu'ya gidecek topluluk sırasıyla, Erzurum, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun, Amasya, Çorum, Çankırı, Kastamonu, Bolu, Adapazarı, Bilecik, Kütahya, Afyon ve Uşak kentlerinde, Nâzım Kurşunlu'nun "Gecikenler" adlı iki perdelik güldürüsünü sergileyecekler. Erol Amaç'ın sahnelediği oyunda, Mediha Köroğlu, Tomris Çuhadıroğlu, Sönmez Atasoy, Önder Alkım, Turan Özdemir oynuyorlar.

Öte yandan bu yıl eleştirmenlerin büyük bir bölümü tarafından ilgiyle karşılanan Kemal Bekir'in oyunu "Düşüş" Eskişehir'de sergilenecek. "Düşüş", Yunus Emre'yi anma haftası dolayısıyla, 8 mayıs akşamı Eskişehirlilere oynanacak.

AZİZ NESİN — **böyle gelmiş böyle gitmez** — **2. BÖLÜM**

YAZAR OLDUKTAN SONRA PARA KAZANIŞIMI, GÖZBAĞCININ PARA TOPLAYIŞINA BENZETİRİM

Ufaktefek olanı, bir eliyle sıkılan boğazını kurtarmaya çalışıyordu. Boğulmamak için çırpınıp duran ufaktefek adam, kendini kurtarıp sahneye fırlayınca, bir de baktık, boynunu sıkan el, iri adamın eli değil, kendi eliymiş. İşte bu gösteriyi unutamadım. Çünkü ona kendimce bir anlam vermiştim:

"İnsan çok kez başkalarından geldiğini sandığı sıkıntıları kendisi yaratmaktadır. Başkası boğazımızı sıkıyor sanırken, gerçekte kendi boğazımızı kendimiz sıkıyoruzdur ya da boğazımızı sıkmaları için uğraşıyoruzdur. Başkalarından geldiğini sandığımız belâları, kendimiz başımıza sarmaktayızdır."

Tepebaşı'nda Asrî Sinema adlı bir sinema vardı. Yanan Şehir Tiyatrosu'nun bahçesine bitişikti. Salonu anfiteatr biçimindeydi. Burası, sonradan Şehir Tiyatrolarının komedi bölümü olmuş, daha sonra da yıkılmıştı.

Asrî Sinema'da seyrettiğim bir Alman gözbağcının "İlluzioniste" bir gösterisini de unutamıyorum. Önemli, unutulamayacak büyük bir gözbağcılık numarası da değildi. Unutamayışım, o numarayı sonraları kendi yaşamıma, uğraşıma benzetmemden ileri geliyordu. Alman gözbağcının unutamadığım numarası şuydu: İki elini ayrı ayrı boşluğa uzatıyor, havadan para topluyordu. Elini havaya uzatınca, elini attığı yerde para oluşuyor, parmaklarının arasında madeni paralar parlıyordu. Bu gözbağcı on dakika kadar havadan topladığı paraları masadaki bir kaba doldurdu.

Yazar olduktan sonra yazı yazarak para kazanışımı, bu gözbağcının havadan para toplayışına benzetmişimdir. Yazarlık, bir anlama, sözcüklerle yapılan gözbağcılığı, duygubağcılığıdır. Sözcükleri derleyip toparlayıp yanyana getirmek, dizmek, örneğin onları bir öykü biçimine sokarak okuyanları etkilemek, gözbağcılığı ya da bunun gibi bişey değil de nedir? Nasıl olup da yazarak para kazanmakta olduğuma hep şaşmışımdır. Zengin biri olsaydım da, yayınlatacak yer bulamasaydım, yazılarımı yayınlatmak için üste para verirdim. Dünyada pekçok yazar ceplerinden para ödeyerek dergiler yayınlamışlar, kendi kitaplarını çıkarmışlardır. Yayımlanmasını, yayılmasını kendimiz istediğimiz bir yazı için, bir de üste para almamız, gözbağcının havadan para toplamasına benzemiyor mu?

KOCASINI SÜRDÜREN KADIN

Köşe yastıklarının süslü yüzlerine söylenilen kırlent sözcüğü hangi dildendir bilmiyorum. Bir zamanlar özel Fransızca dersi aldığım Hüseyin Hüsnü Bey'in resimlediği kırlentler gibi, sınıfımızın Almanca bölümünden Bursalı Vecdi de krep ya da başka ipekli bezler üzerine yağlıboya gül resimleri yapardı. Ben de O'nun etkisinde kalmış olacağım, köşe yastığı yüzleri olacak ipekli kumaşlara yağlıboyayla gül resimleri yapmaya başlamıştım. Gül resimlerini Vecdi de, ben de kartpostallardan kopya ediyorduk. Çiçek, daha da çok gül resimleri basılı renkli kartpostalların üstünde Kleine diye bir imza vardı. Bu güzel gül resimlerini yapan Alman ressamı Kleine aramızda çok ünlüydü. O'nun yaptığı güller bize o denli güzel geliyordu ki, gerçek gül bile bu denli güzel olamazdı, ya da o ressam bize gülü, doğadaki gülden güzel gösteriyor, gülün güzelliğini belirtiyordu. Gerçekteyse bu kartpostallara basılı güller, teknik alışkanlığı olan bir ressamın sıradan resimleriydi. Ama biz o resimleri olağanüstü güzel buluyorduk.

Kleine üstüne bir de söylence vardı. Arkadaşlarımızdan biri uydurmuştu, yoksa gerçek miydi, bir dergide filan okuyup da mı öğrenmişlerdi bu söylenceyi, bilmiyorum. Bu çok güzel çiçek ve gül resimleri yapan ressam Kleine ölmüş. Ölümünden sonra da, O'nun yaptığı gül resimlerine istek eksilmemiş. Bunun üzerine otuz yıllık karısı, tıpkı kocasının yaptığı gibi çiçek ve gül resimleri yapıp basımcılara vermeye başlamış. Kadın, kocasının resim yapmasını öylesine ustalıkla sürdürüyormuş ki, O'nun yaptığı güller, kocasının yaptıklarından ayırt edilemiyormuş. Oysa kadın eskiden ressam da değilmiş. Otuz yıl evlilikleri boyunca, kocasının resim yapışını tekniğini kapmış. Böylece Bayan Kleine, ölümünden sonra kocasını sürdürüyormuş.

(DEVAM EDECEK)

• GÜNÜBİRLİK • CEMAL SÜREYA

DÜNYA BASINI (2)

Sosyalist ülkelerde basının siyasal ve eğitici bir rolü vardır. Bunun için bu ülkelerde dağıtım, yaygınlaşma daha da önemlidir. Sovyetler Birliği'nde Parti gazetesi "Pravda" 9 milyon tirajıyla dünyanın en büyük yayın organıdır. Hükümet gazetesi "İzvestia"nın tirajı ise 7 milyon. Batıdaki gazetelerin tersine sosyalist ülkelerdeki günlükler genellikle az sayfalıdır ("Pravda" ortalama 6 sayfa). Fransa'daki 400.000 tirajlı bir "Figaro"da 300'e yakın redaktör çalıştığı halde, "Pravda"da 140 redaktör çalışır. Sovyetler Birliği'nde dergilerin baskı sayıları da yüksektir. Aylık kadın dergisi "Rabotnika"nın satışı 10 milyonu, köylü dergisi "Krestcanka"nın satışı 5 milyonu aşıyor. Haftalık mizah dergisi "Krokodil"in satışı ise 5,5 milyon. Yazarlar Birliği'nin yayın organı ünlü "Literaturnaya Gazeta"nın 1,2 milyon dağıtıldığını da belirtelim.

Çinlilerin "Halkın Günlüğü" ise tiraj yönünden "Pravda"nın çok gerisinde kalıyor: 2 milyon. Ama Çin'de gazetelerin gruplar halinde okunduğunu da unutmamalı. Her gazeteyi onar yirmişer kişilik gruplar okuyor. Çin basınında bir yazının yayımlanmağa değer bulunması için siyasal açıdan Parti görüşüne tam bir uygunluk taşıması gerekir. "Halkın Günlüğü"nün birinci sayfasını her zaman Parti kararları, bunlarla ilgili yorumlar, açıklayıcı bilgiler doldurur. İkinci sayfada yurtiçi haberler, okur mektupları yer alır. Çinli gazeteciler 7-8 kişilik gruplar halinde her yıl üç aylık bir süreyle tarım işletmelerine, fabrikalara gönderilirler. Kitlelerin bilgeliğine varacaklar, eğitecekler, eğitileceklerdir oralarda.

Servan-Schreiber, Lenin'in basın üstüne bir sözünü anımsıyor. Şöyle demiş Lenin: "Doğruluğuna inandığı işleri yapan bir hükümet bunların eleştirilmesine niçin izin versin?" Sonra da hemen ekliyor: Lenin'in bu cümlesine bugün katılmayacak hiç bir Batılı devlet adamı olmadığını söyleyelim. Batılı devlet adamları da içlerinden basın özgürlüğüne, eleştiriye karşıdırlar. Ama onların bunu sağlayacak güçleri, araçları yoktur. Eleştiriye istedikleri için değil, karşı koyamadıkları için katlanıyorlar. Basın özgürlüğü? Kimler için basın özgürlüğü? Maurice Duverger'nin Fransız basını üstüne bir saptamasını anımsatıyor bu sözler. Maurice Duverger de "Fransız Kurumları" adlı yapıtında bu ülkede basının ancak kâğıt üstünde özgür olduğunu söylüyordu.

Durumu şöyle özetleyebiliriz: Sosyalist ülkelerde basın "dördüncü güç" değildir; yöneticilerin, partilerin buyruklarını ileten organlardır. Gelişmiş, kapitalist ülkelerde ise, dolaşık ve karmaşık biçimler içinde belirsizleşse de, sermaye çevrelerinin, sanayi gruplarının isteklerini, seslerini, çatışmalarını yansıtmaktadır. Birleşik Devletler'de basın eleştirileriyle tanınmış bir yazarın şu sözleri çok anlamlı: "Basın özgürlüğü sadece gazete sahiplerinin özgürlüğü demektir". İsveç'ten Lâtin Amerika'ya bir çizgi çekelim, göreceğiz, bütün Batı yarıküresindeki gazeteler belli ellerde toplanmıştır. Böyle bir yoğunlaşma basın özgürlüğünü bir düş, bir efsane haline getirmiyor mu? Çünkü, bir grup redaktörün yayımladığı ortak bildiride belirtildiği gibi "Bir malî topluluğun denetimi altına girmiş bir gazetenin artık özgürlüğünden söz etmek olanaksızdır".

Yazar gazetelerin finansman ve dağıtım durumunu ele alırken ülkeleri üçe ayırıyor:

En gelişmiş bölgelerde gazetelerin dağıtımları ve reklâm gelirleri iyice yüksektir. Ayrıca reklâm gelirleri başlıca gelir kaynağıdır. Tam bir tekel ya da kartel durumu ortaya çıkmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da gazete sayısı zaman içinde azalmaktadır.

Sosyalist ülkelerde de dağıtım sayısı giderek yükselmekte. Ancak bu ülkelerde gazetelerin gelirleri satış gelirlerinden ibarettir. Gazeteler devletin ya da resmî kurumların ellerinde yoğunlaşmaktadır. Gazete sayısı fazla değildir.

Azgelişmiş ülkelerde dağıtım sınırlıdır. Reklâm kaynağı kısır olduğu için en önemli gelir öğesi yine de satışlardan meydana gelmektedir.

SPOR

Gole ve futbola doyulan maçta

Liverpool:3 Bruges:2

★ UEFA KUPASI FİNALİNİN İLK MAÇINDA BELÇİKA TAKIMI İLK DEVRE 2 – 0 GALİPTİ

HAKEM : F. Biwersi (xxx), Flaischet (xxx), Nahlik (xxx). B.Almanya
LİVERPOOL : Clemence (xx), Smith (xx), Neal (xxx), Thompson (xxx), Kennedy (xxxx), Huges (xx), Keegan (xxx), Fairclough (xxxx), Heigway (xx), Toschak (xx) (Jim Case) (xxx), Calaghan (xxx).
F.C.BRUGGES : Jensen (xx), Bastijns (xxx), Kriger (x), Leekens (xxx), Volders (xx), Cools (xxx), Van Der Eyken (xxx), Van Gool (xx) , Lambert (xxx), De Cobber (xx), Le Febvre (xxxx)

UEFA Kupası finali ilk karşılaşmasında Liverpool' le Brugges heyecan dolu bir gol düellosu yaptı.

İlk yarısı Belçika takımının, ikinci yarısı İngiliz takımının baskısı altında geçen karşılaşmanın sonunda Liverpool 3-2 kazandı ise de, Belçika'daki rövanş için büyük bir avantaj sağlayamadı.

MAÇIN CEREYANI

İlk devrede Liverpool 'ün cılız akınlarını yerinde müdahalelerle rahatça kesen Belçika müdafaası, ileriye attığı nefis paslarla da forvetlerini gol pozisyonuna soktu. 5. dakikada Brugges santrforu Lambert, kısa düşen bir geri pası iyi izleyerek kalecinin üstünden yaptığı aşırtma vuruşla ilk golü attı.

Golün şaşkınlığını üzerlerinden atamayan Liverpool' – lular 13.dakikada Cools'un ayağından ikinci golü de yediler. Bu golden sonra her iki takımın çabaları sonuç ver – medi ve devre 2 – 0 Brugges' in galibiyetiyle kapandı.

İKİNCİ YARI

İkinci yarıda Liverpool bam başka bir hüviyette oyuna başladı. Ardı ardına ve dalga dalga gelen akınları önlemekte Brugges müdafaası ancak 11 dakika dayanabildi. 2. devrenin bu dakikasında Kennedy 18 pas üstünden attığı sert şutla aradaki farkı bire indirdi. Hemen iki dakika sonra bu kez ikinci yarıda oyuna girmiş olan Jim Key, ilk golün kahramanı Kennedy'nin direkten dönen şutunu tamamlayarak Liverpool'ün beraberliğini sağladı.

Beraberlikten sonra Liver – pool atakları daha da sıklaştı. 62. dakikada Heigway 18 çizgisini geçtiği anda düşürüldü. Hakemin haklı olarak gösterdiği penaltı noktasına topu diken Keegan kaleciyi sağa koşturup solundan topu filelere gönde – rirken takımını galibiyete yükselten 3. sayıyı da çıkarıyordu. 2-0 galibiyetten bir anda 3-2 yenik duruma düşen Bruggesliler bir beraberlik golü için Liverpool kalesine yüklendilerse de başka gol olmadı ve maçı Liverpool 3-2 kazandı.

İki takım rövanş için 19 Mayıs'ta Belçika'da karşılaşacak.

Brugges ilk yarıdaki üstünlüğünü koruyamadı. Fotoğrafta Keegan'ı durdurmaya çalışan Brugges defansının çabası görülüyor. (Keegan koyu şortlu)

Eskişehir, Fenerbahçe ve Beşiktaş'a maç teklif etti

Boş geçecek olan haftayı değerlendirmek isteyen Esk. Spor'lu yöneticiler, Fenerbahçe ve Beşiktaş'a özel maç teklifinde bulundu.

Bu konuda Asbaşkan Mustafa Erden şöyle konuştu:

"Geçecek haftayı değer – lendirmek istiyoruz . Bunun için Fenerbahçe ve Beşiktaş'a özel maç teklifinde bulun – duk. Bu ekipler teklifimizi kabul ederlerse maçları İs – tanbul'da oynamak istiyoruz."

Balkan Gençler Basketbol Şampiyonası yarın 19'da sona eriyor

Bugün saat 18.00 de şampiyonlukta iddialı Yugoslav – ya Bulgaristanla karşılaşacak. Gecenin ikinci maçı saat 19.30 da Türkiye ile Romanya arasında

1 Mayıs Cumartesi günü ise şampiyonanın son günü olan yarınki program şöyle:
16.00 Bulgaristan – Romanya.
17.30 Türkiye – Yugoslavya.
19.00 Kapanış.

Öte yandan 20 Mayıs – 11 Haziran tarihleri arasında deplasmanlı oynanacak Avrupa Şampiyonası için hazırlanan Basketbol A Milli Takımımız Bursa'da kampa alındı.

Milli Takımımızın kamp kadrosunda bulunan sporcular: Barış, Doğan, Cihangir, Kemal Nur, Zeki, Abdullah, Battal Reşat, Nadir, Erdinç, Cengiz Utku.

○

BU HAFTA BİRİNCİ LİGDE TEK MAÇ VAR ADANASPOR-BOLUSPOR

Birinci Türkiye Liginde bu hafta sadece Adanaspor – Boluspor maçı oynanacak.

Adanaspor'un Balkan Kupası maçı nedeniyle gelecek hafta Adana'da oynanacak maç bu Pazar'a alındı ve Türkiye Ligi fikstürünün aksamaması sağlandı.

Bu maç ile ilgili olarak Boluspor Genel Sekreteri Yener Bardakçıoğlu :

"Her iki takım da ligde rahat durumdadırlar, bu nedenle iyi bir futbol göstereceklerdir. Maçın normal sonucu beraberliktir." dedi.

Mersin Şampiyonlukta iddialı

İkinci Milli Lig "kırmızı" grup liderliğini gol farkı ile Kırıkkalespor'a kaptıran Mersin İdmanyurdu'nun antrenörü Kadri Aytaç, "Şampiyonluk ipini biz göğüsleyeceğiz" dedi.

Bu hafta sonunda kendi sahasında Hatayspor – la yapacakları maçtan mutlaka iki puan alarak ay – rılacaklarını belirten Aytaç şöyle konuştu:

"Geçtiğimiz hafta Bandırmaspor maçını kaybetmekle şampiyonluğu kay – betmiş sayılmayız. Bu hafta yapacağımız maç sonunda yine liderlik tahtına çıkıp sonunda da şampiyonluk ipini biz göğüs – leyeceğiz."

Aytaç , gelecek sezon Birinci Ligte top koştu – racaklarını belirterek ; "Mersin, Türkiye ligine layık bir takım olduğunu ispatlamıştır" dedi.

Orman Fakültesi

(Baştarafı 1.de)

Durumu ağır olan iki öğrenciden İsmail İnay ise kendisine kan verilmesi gerektiğinden Şişli Çocuk Hastanesine kaldırıldı. İsmail İnay sol göğsünden ve karnından tabanca kurşunu ile ağır şekilde yaralandı.

Çatışmanın bastırılmasından sonra Fakülte Yönetim Kurulu durumu görüşmek üzere toplandı.

KOMANDOLAR BİNGÖL'DE HALKA VE ÖĞRETMENLERE SİLAHLI SALDIRI DÜZENLEDİLER

BİNGÖL-Dün gece cezaevi caddesinde iki grup arasında çıkan silahlı çatışmada biri öğretmen olmak üzere altı kişi tabanca kurşunları ile vurularak ağır şekilde yaralandı.

Gece cezaevi caddesinde münakaşaya başlıyan iki grup, daha sonra taş, sopa ve tabancalarla çatıştılar. Gecenin geç saatlerine kadar devam eden olaylara halkta katıldı. Olayların giderek büyümesi üzerine polis jandarmadan yardım istedi ve olay jandarmaların katılmasıyle güçlükle bastırıldı.

Olay sırasında tabanca kurşunları ile ağır şekilde yaralanan Ali İhsan Maltaş (öğretmen Hikmet Yurtsever (öğrenci), Sabri Serin (öğrenci), Remzi Vural (öğrenci) Haydar Vural (işçi) ve Aydın Tau (işçi) Bingöl Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar. Olaylarla ilgili olarak polis tarafından yakalanan ve Ülkü Ocaklarına mensup oldukları bildirilen Hikmet AkkuşAli Aytimur, Mustafa Bayram (Ülküocakları Bingöl Şube Başkanı) ile Burhan Buyruk ilk sorgularından sonra tutuklanarak cezaevine gönderildi. Vali Dursun Toprak, soruşturmanın sürdürüldüğünü söyledi. (THA)

ADMMA'NIN AÇIKLAMASI

Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Yönetim Kurulu ve Akademi Senatosu dün bir açıklama yaparak, 1975-76 öğretim yılının, yeni uygulanacak olan akademik takvime göre 11 Aralık'ta biteceğini, ancak tekrar olay çıkartıldığı takdirde akademinin süresiz olarak kapatılacağını ve bu yüzden öğrencilerin bir yılı yanacağı gibi 1976-77 eğitim yılında okula yeni öğrenci alınamayacağını bildirdi.

TMGT'NİN ANKARA'DAKİ İKİNCİ BAŞKANLIK BİNASI KAPATILDI

Kısa adı TMGT olan Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı 'nın Ankara'daki İkinci Başkanlık binası kapatıldı. Binanın kapatılmasına gerekçe olarak aynı yerde faaliyet gösteren, "Can-Der" adlı kuruluşun "Yasa dışı eylemlerde bulunması " gösterildi.

İkinci Başkanlık binasının kapatılması nedeniyle basına bir açıklama yapan TMGT 2. Başkanı İsmail Dinçer, "T.M. G.T. çadırda da olsa uğraşını sürdürecektir" dedi.

SOMUTA YÖNELİK ARAYIŞLAR CHP'YE GÜÇ KAZANDIRIR

(Baştarafı 1.de)

daki ilk üç bin liralık bölümden vergi kesilmemesi konusu vardır; bunlar gibi, 20 bin öğretmenin keyfî ve partizan işlemlerle sürülmüş olmaları vardır ; faşist uygulamalar ve baskılar vardır vb.

Örneğin bu kıdem tazminatı konusunda, CHP bir yandan kanun teklifini sendikalarla birlikte oluşturup vere – bilir. Öte yandan, gene sendikalarla yahut siyasal nite – likteki böyle bir işbirliğini benimseyen konfederasyonla beraber, çalışma ve propaganda komiteleri oluşturabilir . İşyerlerinde işçilerle birlikte konuyu tartışır, yurt çapında yayınlar yapabilir, sanayi birikimine sahip kentlerde gene işçilerle beraber mitingler düzenleyebilir. Kısaca, parti olarak sahip çıktığı sorunu bütün ilgilileriyle bera – ber oluşturup Türkiye'nin gündemine getirir, gerçekleş – mesi için birlikte mücadele verir.

Böyle bir pratiğin yararı sadece "işçinin siyasal ağır – lığı" yönündeki bir çalışma yahut CHP'nin düzen değişik – liği girişimlerinde önemli bir başlangıç olması değildir. Aynı zamanda, CHP'nin iktidar programını oluşturmasında, somut sorunlarla karşı karşıya gelmesinde de bir tecrübe kaynağı yaratır.

Sayın Ecevit'in düzen değişikliği girişimlerini başlatmak ve halkın mücadelesine destek olmak, tartışma aşamasını geride bırakıp somuta yönelmek yönündeki önerilerini, bu çerçevede değerlendirmek mümkündür. Ancak, somut'un anlam ve değerini arttıran, ona kuvvet kazandıran da içinde yer aldığı teorik çerçeve, temelinde yatan ana tercihler, makro düzeydeki amaçlardır. CHP bir yandan kendi teorisini ve bir bakıma bu teorinin uygulama modeli olan iktidar programını oluştururken öte yandan gün – cel ve somut girişimlerde bulunabilirse, partinin gelişme yolunda yeni bir dönemeç alınmış olabilir.

İsmail Cem

Danıştay

(Baştarafı 1.de)

meyi durdurma kararı verilmiştir? Bin adedi aştığı söylenen yürütmeyi durdurma kararları, neden uygulanmamıştır? Hükümetçe ve idarece uygulanmayan ve yerine getirilmeyen Danıştay kararları sebebiyle kaç kişi tarafından maddî ve manevî tazminat davaları açılmıştır? Talep olunan tazminat miktarları nedir? Uygulanmayan mahkeme kararlarının devlete ve bunları uygulamayan makamlara yüklediği maddî ve hukukî yükümlülükler nelerdir?

Bağımsız mahkemelerce Türk milleti adına verilen kararlar uygulanmadığına göre, bu durum karşısında, Anayasa'nın 31. maddesinde belirtilen "hak arama hürriyeti"nden bahsedilebilinir mi?

Bütün bu soruların cevaplarının tesbiti için Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla istirham ederiz."

Dalokay

(Baştarafı 1.de)

yacak ölçüde et vermesi üzerine fiyatların geçen yıl arttığını, özellikle gecekondu halkının bu yüzden et yiyemez hale geldiğini belirterek yeni fiyat ayarlaması konusunda şöyle dedi:

"Ancak, bu durum Et ve Balık Kurumu'nun Ankara kasaplarına günde 60 ton eti sürekli olarak vermesiyle gerçeklik kazanacaktır. Dün belediyemizin yaptığı çalışmalarla alınan bu sonucu halkımıza duyuran Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Korkut Özal, esasta et fiyatlarını ucuzlatmamış, bir yıl önce Et ve Balık Kurumu'nun uyguladığı ve sonradan ihmal ettiği yöntemi tekrar yürürlüğe koymuştur. Ancak Sayın Özal'ın sayın Maliye Bakanı ile beraber el koyarak engelledikleri Ankara Belediyesinin süt projesine karşı olan tavırlarını da değiştirmelerini ve herşeyi bitmiş olan projemizi belediyemize iade etmelerini, et konusundaki iyi niyetlerine güven duymamızın önemli bir dayanağı olarak görüyorum. Et gibi, süt, tereyağı, peynir, yoğurt gibi ürünleri de bu şekilde ucuzlatma olanağını yaratmış olacağız. Bu konuda da yardımlarını isterken, her iki sayın bakandan tuttukları yanlış yolu bırakmalarını diliyorum"

İNDİRİMLİ FİYATLAR

Ankara Belediyesinin 2.4. 1976 tarihli encümen kararı ile et fiyatlarındaki indirim oranları şöyle: Dana-sığır kemiksiz kıyma 36 Tl. (eski fiyatı 44 TL.) Dana sığır kemiksiz kuşbaşı 38 TL. (eski fiyatı 46 TL) Biftek, Pirzola 40 TL.) eski fiyatı 45 TL). Koyun kıyma 31 TL (eski fiyatı 40 TL.) Ankara belediyesinin indirim uygulaması bu günden itibaren uygulamaya konacak. Belediyenin et indirimi ortalama olarak 8'TL yi bulmakta.

İş kazaları

(Baştarafı 1.de)

bir ilâ üç işçi çalıştıran işyerlerinde bir yılda 30 bin 155 işkazası meydana gelirken, bu rakamın bindenfazla işçi çalıştıran işyerlerinde 10 bin 852'ye düştüğünü açıklamıştır. Paksu, "1972 yılı istatistiklerine göre maden işkolunda bir milyon ton kömür üretimi için İngiltere'de işkazası neticesi ölüm nisbetinin , 0.72 Batı Almanya'da, 1.03 ve Japonya'da, 4.19 olmasına karşılık memleketimizde 18' dir."

Alman

(Baştarafı 1.de)

Düsseldorf Parlamentosu Milletvekili Hans Reiman, bu konuda resmi makamların ilgisizliğinden şikâyet etti . Aynı zamanda DGB'nin Bölge Başkanı olan Reiman, bu konuda bir soruşturma açılmasını sağlamada kararlı olduğunu söyledi . Reiman, mevcut yasalara göre, yabancı partilerin Almanya'da faaliyet göstermesinin mümkün olmadığını da belirtti.

DGB'nin Yönetim Kurulu Üyesi ve Yabancı İşçiler Sorumlusu Karl Schwab "Türk terorist grupları hakkında yazılanların hepsi doğrudur. Bu konuda harekete geçmek gereklidir." dedi.

MHP'nin faaliyetleri hakkında DGB ile SPD'nin birlikte hareket ettikleri ve Alman parlâmentosunda bu konuda çalışma yürüttükleri bildiriliyor.

Erbakan

(Baştarafı 1.de)

rının Ankara'da düzenlediği "Ağır Sanayi" konulu konferansta konuşan Erbakan "Türkiye'yi kısa zamanda kalkındırdık. İkiye katladık. Üçe katladık sözleri hiçbir şey ifade etmez. Kırk'a da katlasan sürüngensin. Kendi sanayiini kendin kuramadığın sürece" şeklinde konuştu.

Önümüzdeki 5 yılda yapılacak 200'e yakın sanayi yatırımı konusunda geniş bilgi veren Başbakan Yardımcısı Erbakan, Türkiye' – nin 50'ye yakın İslâm ülkesi arasında, ekonomik güç bakımından önde geldiğini belirterek 1975 senesinde Türkiye'nin gayri safi milli hasılasının 528 milyar lira olduğunu söyledi.

İLK HEDEF

Erbakan, daha sonra, özetle şunları söyledi :

" Türkiye, bugün bağımsız ülkeler arasında fert başına düşen milli gelir itibariyle 60'ıncı durumdadır. Onun içindir ki, asırlar boyu en güçlü devlet olan Türkiye için ilk hedef fert başına düşen milli geliri artırmak, refah seviyemizi yükseltmek, 41 milyon memleket evlâdına insanca yaşayacak şartları temin etmektir.."

DİSK 1 Mayıs

(Baştarafı 1.de)

şanlara grev, toplu sözleşme ve sendikalaşma hakkı; Faşizm: Zulüm, açlık ve yokluk demektir; Faşizme hayır! Demokrasiye evet! ; Faşizme geçit yok; Sendika seçme özgürlüğü (Referandum) ; Lokavt hak değil suçtur.

KARTON DÖVİZLERE YAZILACAK SÖZLER :

Faşizme geçit yok ; Faşizm: Zulüm, açlık ve yokluk demektir; Faşizme hayır! Demokrasiye evet! ; Faşizme karşı tüm demokratik güçlerle birlikte mücadele; Düşünce Özgürlüğü için 141 ve 142'ye hayır; İkili anlaşmalara, askeri üslere hayır; NATO'ya, CENTO'ya hayır ; Sendika seçme özgürlüğü (Referandum) ; Eşit ise eşit ücret; Sınırsız grev hakkı; Lokavt hak değil suçtur ; İş garantisi ; Petrol ve tüm madenler devletleştirilmeli; MC-Faşizm; Yaşasın işçi sınıfının birliği; 40 saatlik iş haftası ; İşçi-memur ayırımına hayır ; Tüm çalışanlara toplu sözleşme ve grev hakkı ; Tarım işçileri yasalarla insanca çalışma hakkına kavuşturulmalı ; Vergi adaleti istiyoruz; Tüm çalışanlara sigortalılık hakkı ; Tüm çalışanlara işsizlik sigortası; Herkese iş; Yasa önünde eşitlik; Kula kulluk yeter ; Özgürlükler için ileri; Sömürüye hayır; Milli gelirin hakça bölüşülmesi ; Emekten yana düzen değişikliği ; Eğitim özgürlüğü-Eğitim güvenliği; Can güvenliği istiyoruz; Olağanüstü varaıya son; Rüşvet ve kayırma düzenine son; 1 Mayıs işçinin emekçinin bayramı; Analar doğurur, faşistler öldürür; Her işyerinde kreş; Her mahallede çocuk bahçesi ; Silâhlanmaya son; Savaşsız bir dünya; Fantom değil kreş – Tank değil iş ;
1 Fantom = 300 köye okul,
1 Fantom = 750 aileye ev
1 Fantom = 20.000 çocuğa kreş;
Kadın-Erkek faşizme karşı el – ele; Herkese emeklilik; İşsizlik sigortası ; Kitapların yakasını bırakın ; Çocuklarımızı Öldürülsün diye doğurmadık; Evlât acısına son; Dünya Silahsızlanma Konferansı toplansın ; Topraklarımız ABD'ye değil, yoksul köylüye verilsin; Kölelik anlaşmalarına hayır; Faşizmin zindanlarında yatanlara özgürlük ;

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ

İlerici Kadınlar Derneği bir bildiri yayınlayarak tüm kadınları "1 Mayıs'ta tüm işçiler ve emekçilerle birlikte Faşizme ve Emperyalizme karşı, eşitlik, ilerleme ve barış için birlikte" yürümeye çağırdı.

Çeşitli ilerici gençlik örgütleri de 1 Mayıs Bayramına katılacaklarını açıkladılar.

TÜRK YAZARLARI DİSK'İN 1 MAYIS YÜRÜYÜŞÜNE KATILIYOR

DİSK'in 1 Mayıs İşçi Bayramı dolayısiyle düzenlediği kutlama töreni ve yürüyüşe DİSK'in çağrılısı olarak Türkiye Yazarlar Sendikası da katılmaya karar verdi.

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın üyesi birçok ünlü Türk yazariyle birlikte oyuncu, senarist, yönetmen, set işçileri gibi elemanlardan oluşan sinema ve tiyatro emekçilerinin meydana getireceği fikir işçileri topluluğu, 1 Mayıs sabahı, saat 9'da, Beşiktaş Barbaros Bulvarındaki Nobel İlâç Fabrikasının karşısında Türkiye Yazarlar Sendikası'nın flâması altında buluşacak.

BULDANLININ KANUN TEKLİFİ

ANKARA-Muğla AP Milletvekili Ahmet Buldanlı 1 Mayıs Bahar Bayramının her yıl 6 Mayıs tarihinde kutlanması için Meclis Başkanlığına bir kanun teklifinde bulundu. Buldanlı 6 Mayıs günü bütün özel ve katma bütçeli dairelere kamu sektörünün tatil edilmesini istedi.

Buldanlı kanun teklifinin gerekçesinde, resmi bayramlar arasında kutlanan Bahar Bayramının "komünist ülkelerin 1 Mayıs'ta kutladığı işçi bayramı ile birleştirilmek istendiğini " öne sürmüş, "bugün Türkiye'de bazı aşırı solcu ve komünizan dernek, sendika ve kuruluşlar kendilerince ajitasyon ve çalkantı doğuracak hareketler içine girmektedirler" dedi. Buldanlı, Türk örf ve adetlerine uygun olarak 6 Mayıs'taki "hıdırellez" gününün bahar bayramı olarak kutlanmasının "milli ve mahseri vicdanları tatmin edecek bir uygulama olacağını da öne sürdü.

Protokol

(Baştarafı 1.de)

Türk Adalet Bakanlığı ile ABD Adalet Bakanlığı arasında bir protokol imzalanması halinde, Lockheed şirketinin Türkiye'de rüşvet dağıttığı kişilerin isimlerini bildireceği "yolunda bir yazı aldığını açıkladı ve "Ben de bu yazı üzerine, sayın Adalet Bakanı Müftüoğlu'na durumu ileterek, gereğinin yapılıp yapılmadığını sordum" dedi

Irak

(Baştarafı 1.de)

tiği öğrenildi.

Kerkük Türk'lerinin şikayetleri konusunda ise, Iraklılar, Irak'taki bütün vatandaşlara ve azınlıklara gösterilen muameleden farklı bir şeyin sözkonusu olmadığını bildirdiler.

Türk-Irak ortak bildirisi de yayınlandı. Bildiride iki ülke arasındaki mevcut yakın bağların geliştirilmesi imkân ve yolları üzerinde durulduğu, Kıbrıs sorununun toplumlar arası müzakerelerle gerçekleştirilebileceği konusunda görüşbirliğine varıldığı açıklandı.

Türkeş

(Baştarafı 1.de)

ülkemizi nasıl bir açmaza sürükleyeceği konusunda ciddi , endişeler beslemekteyiz." dedi.

Birler

(Baştarafı 1.de)

İsmail Hakkı Birler, önemli konularda CHP'nin sözcülüğünü yapmakla dikkati çekiyor. Birler'in dün Millet Meclisinde MC'nin orduyla olan ilişkileri hakkında yaptığı konuşma şöyle :

"Devlet hayatında, ordunun özel bir yeri vardır. Bu özelliği nedeniyledir ki ordu, kendine özgü bir yapıya ve geleneklere sahiptir. Hükümetler, bu geleneklere ters düşen bir tutuma girmemeye, aksine orduyu her türlü siyasal ve kişisel çekişmelerin dışında tutmaya özen gösterirler.

Cephe hükümeti ve onun başı, devleti parselleme ve kısım kısım ele geçirme çabalarını her kesimde sürdürürken, hiç değilse orduya el atmayacağı, atamayacağı, buna cür'et edemeyeceği kanaatı bazı çevrelerin teselli kaynağı oluyordu. Devletin bütün kesimlerinde sürdürülen tırmanmayı görmezlikten gelme hatta bir ölçüde hoşgörme, tabii sayma eğiliminde olanlar bile, bu tırmanmanın orduya da bulaştırılacağına ihtimal vermiyorlardı.

Fakat, özellikle Hava Kuvvetleri Komutanlığına yapılan atama ile ilgili işlemler, resmi ağızlardan yapılan beyanlar göstermiştir ki, bu hükümet ve onun başı, küçük siyasal hesaplar ve çıkarlar uğruna ordunun yerleşmiş geleneklerine ters düşen bir tutuma girmiştir. Kuruluşundan bu yana ilk defa bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısına Kuvvet Komutanları katılmamıştır, katılamamıştır. Cumhuriyet tarihinde ilk defa bir Genelkurmay Başkanı, imzası ile yaptığı bir öneriyi 40 gün sonra geri almak zorunda bırakılmıştır. Yine ilk defa, Hava Kuvvetlerinde iki Orgeneral varken, bir Korgeneral Kuvvet Komutanlığına atanmaktadır.

Genelkurmay Başkanı ve Milli Savunma Bakanı Orgeneral Özaydınlı ile ilgili teklif ve inhayı yapmadan önce istişare etmişler midir?

Ordu, iktidarların değil, devletin, milletin ordusudur. İktidarlar kendilerine has ordu kurma hevesine kapılırsa, bundan yalnız kendileri zarar görmez. Ordu zarar görür, devlet zarar görür, millet zarar görür. Türk ordusunun yerleşmiş gelenekleriyle oynayarak güç gösterisi yapma hevesinde olanlar bilmelidirler ki, bu yol ne kendilerini, ne de ülkeyi aydınlığa götüren yol değildir. Bu yolun sonu karanlıktır, uçurumdur.

Bu hükümet ve onun başı, sonu karanlık ve uçurum olan bir yolun yolculuğundan, dönülmez noktaya gelinmeden, vazgeçmelidirler."

Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe, Tokat CHP Milletvekili İsmail Hakkı Birler'in konuşmasını hükümet adına cevaplandırdı ve "Hava Kuvvetleri Komutanlığına kimin tayin edileceği hususu, muhalefetin görevi değildir.

Ordu ile ilgili tayinlerin siyasi tartışmalara konu yapılması doğru değildir. Böyle bir tartışma tahrik olur." dedi.

Eyüboğlu: Ekonomimiz yokluk ve darlık içinde

ANKARA (Politika)CHP Genel Sekreteri Orhan Eyüpoğlu dün bir demeç vererek hükümetin ekonomik politikasını eleştirdi ve "Türk ekonomisi hızla yokluklar ve darlıklar dönemine sürüklenmektedir" dedi. Merkez Bankasının dövizlerinden sonra dışarıdan alınan dövizlerinde sonunun geldiğini belirten Eyüpoğlu bu dövizlerin haksızca savrulmasından sonra hem maddelerde hem de tüketim mallarında darlıklar meydana geldiğini kaydederek sözlerini şöyle sürdürdü :

"Bütün dayanıklı tüketim mallarına büyük zamlar yapılmıştır. Sümerbank mamullerine de son iki ay içinde iki kez zam gelmiştir. Zam ve normal fiyat artışlarından Paşabahçe Cam Fabrikası mamulleri, bardak, tabak, çanak gibi mallar da kurtulamamıştır."

Bozbeyli «Demirel vatandaşlarla alay ediyor»

ANKARA - DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, Başbakan Süleyman Demirel'in Türkiye gerçeklerinin farkında olmadığını söyledi ve "Demirel vatandaşla alay etmektedir" dedi.

Bozbeyli, partisinin Kocaeli İl Kongresinde yaptığı konuşmada Milliyetçi Cephe Hükümetinin, işbaşına geldiği zaman pahalılıkla mücadele etmeyi ön plana aldığını ilân ettiğini, başta Başbakan olmak üzere hükümet sorumlularının devletçe üretilen mallara ve temel maddelere zam yapılmayacağını söylediklerini belirtti ve "ancak uygulama, vaatlere ve beyanlara ters yönde olmaktadır. Artık vatandaş devlet ve hükümet adamlarının beyanlarını ciddiyetten uzak bulmakta ve inanmamaktadır" şeklinde konuştu.

Bozbeyli daha sonra "bizim zamanımızda karaborsa da olmayacaktır. Yokluk ve kuyruk da olmayacaktır" diyen ve bu sözlerini hâlâ tekrarlayabilen Başbakan, ya hakikatlerin farkında değildir veya vatandaşla alay etmektedir. Her ikiside devlet adamlığı ciddiyetiyle bağdaşamaz..." dedi.

ABD Senato Komitesi raporuna göre

CIA, AMERİKAN BASIN VE EĞİTİM KURULUŞLARINDA GİZLİ AJANLARDAN YARARLANMAYA DEVAM EDİYOR

- *Amerikan dış ve iç istihbarat örgütleri ile ilgili olarak yürütülmüş olan en geniş kapsamlı soruşturmanın sonuçları açıklanan raporda, Kongre'nin, CIA'nın basın organları kanalıyla dış ülkelere yaptığı propagandaya itirazı olmamakla beraber, aynı propagandanın ister istemez iç kamuoyuna da yansımasından kaygı duyduğu belirtiliyor.*
- *1974'den beri yabancı ülkelerde binlerce gizli operasyonda bulunan CIA'nın ancak "kısmî başarı" kazandığı, bazı kereler Amerikan dış politikasına da büyük zarar verdiği kaydediliyor. Yalnızca son onbeş yıl içinde hazırlanan operasyonların sayısı 900 kadar.*
- *Senato Komitesi, CIA'nın yabancı ülkelerdeki gizli operasyonlarından ancak çok istisnai hallerde yararlanılmasını Kongre'ye tavsiye etmeye karar verdi. Ancak, CIA faaliyetlerinin, diplomatik faaliyetin yanısıra "rutin" bir nitelik almasına karşı çıkıldı.*

CIA Direktörü George Bush ve Senato Alt Komisyon Başkanı Frank Church.

WASHİNGTON-ABD Senatosu'nun CIA'nin gizli faaliyetlerini incelemekle görevlendirilen bir komitesi tarafından geçen gün yayınlanan ayrıntılı raporun bir bölümünde, Amerikan Merkezî İstihbarat örgütünün Eğitim ve Basın kuruluşlarında çalışan birçok kişi ile gizli ilişkiler kurmuş olduğunu açıklıyor.

"International Herald Tribune" gazetesinin rapora dayanarak verdiği habere göre, CIA 1967 yılında Başkan Johnson'un koyduğu yasağa rağmen eğitim ve öğrenci kuruluşlarına mâli katkıda bulunmaya, üniversitelerde yüzlerce öğretim üyesi ve bilim adamından yararlanmaya devam etti.

Aynı şekilde, Komite raporunda, CIA'nin bundan sonra da Amerikan basın organlarının kilit mevkilerinde bulunan 50 kadar ajanından 25'ini kendi örgütü içinde çalıştırmaya devam edeceği bildirilmekte.

JOHNSON'UN EMRİNE RAĞMEN

1967 yılında, CIA'nin Ulusal Öğrenci Derneği (NSA) ya gizli olarak yardımda bulunduğu basına yansıyınca, Başkan Johnson'un CIA'yi üniversiteler ve NSA gibi özel gönüllü örgütlerine katkıda bulunmaktan meneden talimatı çıkmıştı.

Senato raporuna göre, CIA bundan sonra da akademik çevrelerdeki ilişkilerini sürdürdü, ancak faaliyetlerinin kamuoyuna sızmaması için daha dikkatli davranmaya başladı.

Senato komitesi, araştırma ve soruşturmaları sırasında, 100'ü aşkın Amerikan üniversitesinde ve ilgili kurumlarda yüzlerce bilim adamı ve araştırmacının halen CIA hesabına çalıştığını saptadı. Bu gizli ajanlar, CIA tarafından propaganda amacıyla kullanılan kitaplar yazmakta, malzeme sağlamaktalar.

DIŞ PROPAGANDADA YARARLI

Bu arada, CIA'nin ajan olarak kullandığı basın mensuplarının özellikle dış propagandada yararlı oldukları belirtilmekte. Senato raporunda, Kongre'nin yabancı ülkelerde yapılan propagandaya bir itirazı olmamakla beraber, dış ülkeler ile birlikte Amerikan kamuoyuna da yayın yapan basın organlarının CIA kaynaklı yayınlarda bulunmalarının Amerikan halkını etkilemesi olasılığından kaygı duyduğu kaydedilmekte ve CIA'nin bu tür faaliyetlerinin kesilmesi istenmekte.

CIA'nin Yeni Başkanı George Bush, bu nedenle Şubat ayında örgütün "bundan böyle hiç bir Amerikan Basın kuruluşunun mensubu ile gizli veya açık ilişki kuramayacağını" bildirmişti.

Ancak Komite raporunda, bu tür ilişkiler kurulmuş olan 50 kadar basın mensubundan ancak yarısından az bir kısmının ilişkisinin kesileceğinin anlaşıldığı bildirilmekte.

ÖRNEKLER

Bu ajanların geçmişteki faaliyetlerinden bazı örnekler de raporda yer alıyor :

-Üstü kapalı olarak bir ajan tarafından Çin konulu bir kitap, New York Times gazetesinde yine bir başka ajan tarafından eleştirilmiştir. Bu ajan bir öğretim üyesidir.

-1974 ve 1975'de, G. Vietnam'da çıkarılan bir dergi için yılda 170 bin dolar harcanmıştır. G. Vietnam Büyükelçiliği, bu dergiyi tüm Kongre üyeleri dahil olmak üzere Amerikalılara da dağıtmıştır.

-CIA'nin Avrupa'da işlettiği iki haber ajansına, belli başlı Amerikan gazeteleri de abone olmuşlardır.

-İdam edilen bir Sovyet casusunun raporlarına dayanılarak yazıldığı iddia edilen "Penkovsky raporları" adlı kitap, aslında CIA ajanları tarafından yazılmıştır. ABD'de "Doubleday" adlı yayıncı tarafından basılan kitap, büyük satış yapmıştır.

Komite raporuna göre, çoğu kez CIA ajanlarının mensup oldukları basın kuruluşları, bu durumdan haberdar olmamışlardır.

1974'DEN BERİ BİNLERCE GİZLİ "OPERASYON"

Öte yandan, Merkezî İstihbarat Örgütü'nün 1974'den beri binlerce gizli operasyonda bulunduğu yabancı ülkelerde yalnız son onbeş yıl içinde 900 kadar önemli proje hazırlanmış, bunların ancak bir kısmı başarıya ulaşmıştır, Kongre raporuna göre.

Bazı kereler ise Amerikan dış politikasına ağır zararlar veren sonuçlar elde edilmiştir. Rapora göre, Komite bir ara örgütün tüm gizli faaliyetlerini yasaklayan bir tavsiyede bulunmaya karar vermiş, ancak sonradan ABD'nin belli bir gizli harekât olanağına sahip olması gerektiğine karar vermiştir.

Aynı zamanda, Komite, gizli CIA faaliyetlerinden, yabancı ülkelerdeki diplomatik faaliyetin yanısıra ancak "istisnâi" hallerde yararlanılmasını tavsiye etmeye karar vermiştir. (Politika Dış Haberler)

ALPKAYA DAVASI BUGÜN KARARA BAĞLANIYOR

ANKARA - Hava Kuvvetleri eski Komutanı Emin Alpkaya ile ilgili mahkeme kararı bugün açıklanacak. Genelkurmay askeri mahkemesinde, yargılanan Emekli Orgeneral Emin Alpkaya, Hava Kuvvetleri eski Kurmay Başkanı Korgeneral İhsan Göksaran, İnşaat Emlak Dairesi eski Başkanı Tuğgeneral Abdullah Tenekeci ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı eski sekreteri Kurmay Albay Sinan Bilge, Air İtalya şirketinin Lice depremi için verdiği bağış çekini, Genelkurmay Başkanının izni dışında kullanmak istedikleri gerekçesiyle yargılanmış ve haklarındaki kararının açıklanması bu güne bırakılmıştı.

Öte yandan Hava Kuvvetleri Eski Komutanı Emekli Orgeneral Emin Alpkaya, TC -III hafif nakliye uçakları imali konusunda da hakkında tahkikat açılacağı yolundaki haberlerin duruşmadan önce belirli kasıtlarla çıkarıldığını, bu konuyla her hangi bir ilgilerinin bulunmadığını söyledi. ANKA

Turing-Otomobil kurumunun 180 milyon lira borcu olduğu açıklandı

İSTANBUL-Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun Türkiye'ye giren veya transit geçen yabancı taşıtlar için Türk gümrük ve hazinesine kefaletten doğan 180 milyon lira dolayında borcu olduğu açıklandı.

Politika

İlerici kuruluşlar baskıları kınadı

Siyasî tutuklular üzerinde baskıların arttığı belirtildi

ERZURUM-Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesine bağlı Numune Hastanesi mahkûm koğuşunda hasta olarak yatan 15 kadar tutuklu, doktorların ve hemşirelerin bir haftadan beri kendileriyle ilgilenmediklerini ileri sürdüler ve "bizler hasta olmazsak burada yatmayız. Tedavi için doktor ve hemşireler yanımıza gelmiyor" dediler.

Hastanede bulunan mahkûmlar koğuşunda 10 gün önce çıkan bazı olaylardan dolayı vilayetin emri üzerine tedavi için servislere çıkmaları yasaklanan mahkûmlar şunları söylediler:

"10 gün önce bazı arkadaşlarımız buradan kaçtılar. Bunun üzerine vilâyetten gelen yazıda mahkûmların tedavi için servislere çıkarılmayacağı ve doktorların koğuşa inerek tedavi yapacağı belirtilmişti.

Şimdi bizler yukarı servislere çıkamadığımız gibi, doktor ve hemşirelerde tedavi için gelmiyorlar. Hasta olmazsak burada boşuna yatmayız. Bize böyle bir muameleyi mahkûm olduğumuz için reva görenler, ilgisizlik nedeniyle uğrayabileceğimiz felâketin sorumluluğunu da omuzlamak zorunda kalacaklardır.

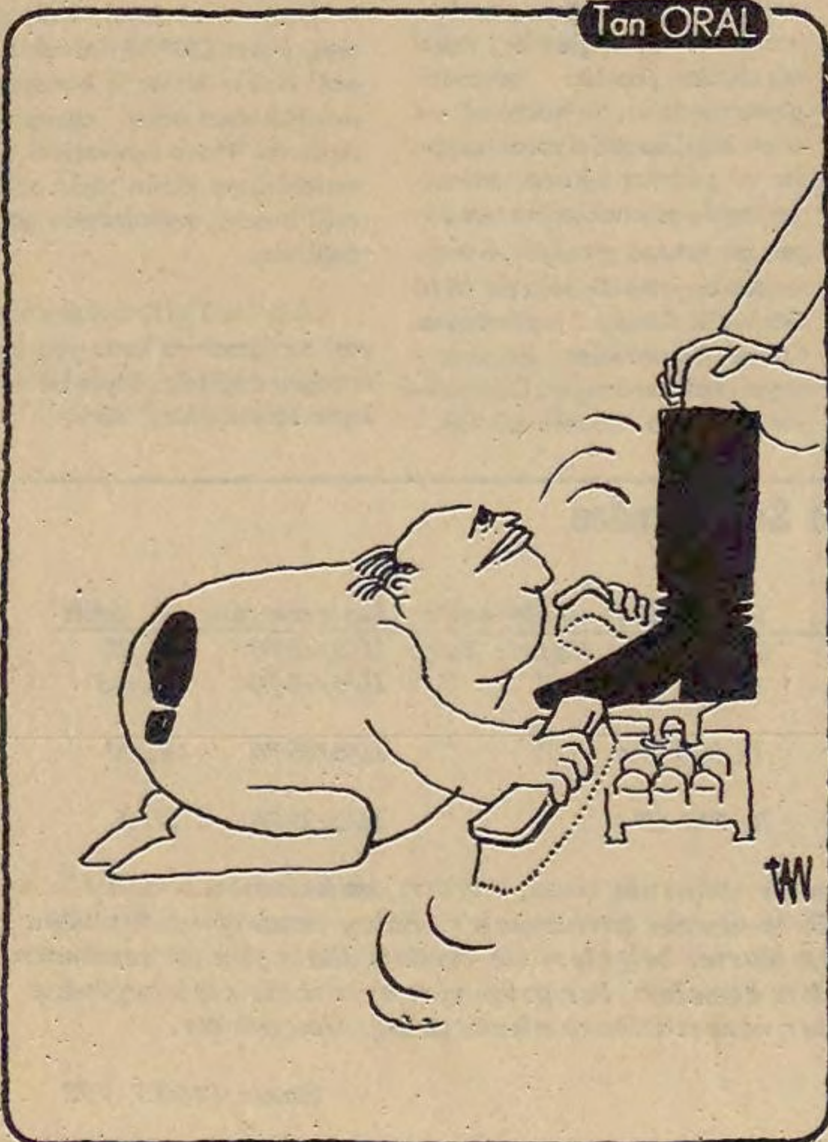
Öte yandan Devrimci Hukuk Derneği, İst. Devrimci Orta Öğretim Derneği, Kauçuk-İş Sendikası, İleri Maden - İş Bank-İş DGB, İTÜ-DER, TMGT ve Tunçeli Kültür ve Dayanışma Derneği'nin yayınladığı ortak bildiride son günlerde siyasi tutuklular üzerine yapılan baskıların arttığı ve yoğunlaştığını belirterek baskıları kınadılar.

Emirgân korusunda 1,5 milyon lâle yetiştirildi

Lâle bayramı nedeniyle Emirgân korusunda düzenlenen törende bu yıl 225 türden bir buçuk milyon lâle yetiştirildiği açıklandı.

Geleneksel Lâle bayramında Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın günün önemini belirten konuşma yaptı.

Öğrenci velileri, Diyarbakır Öğretmen Lisesi'nde işkence odaları olduğunu açıkladılar

DİYARBAKIR - Diyarbakır Öğretmen Lisesi öğrenci velileri, Diyarbakır'daki olaylarda ilgililerin tutumunu kınayan bir bildiri yayınladılar.

Öğretmen lisesindeki olaylarla ilgili görüşlerini "Halkımıza" başlığı altında bir bildiri ile kamuoyuna duyuran öğrenci velileri, bildirilerinde özetle şöyle dediler:

"Müdür ve işbirlikçileri tarafından öğretmen okulu silah deposu haline getirilmiştir. Öğrencilerimiz için bu okulda işkence odaları kurmuşlardır. Saldırıların devam etmesi üzerine öğrencilerimiz geceleri pijamaları ile yatakhaneden kaçıp kahvelerde sabahlamışlardır. Ve bir daha okul yatakhanesine car güvenlikleri olmadığından dolayı gidememektedirler."

Dünya Bankası, Ziraat Bankası aracılığı ile 63 milyon kredi veriyor

ANKARA - Dünya Bankası Enformasyon Direktörü Joha Merriam, bankanın Ziraat Bankası aracılığıyla Türkiye'ye 63 milyon dolar kredi vereceğini açıkladı. Merriam, dün Birleşmiş Milletler Ankara ofisinde düzenlediği basın toplantısında, kredinin, küçük ve orta çapta çiftçilerin tarım hizmetlerinin geliştirilmesi projesi için ayrılmış 173 milyon dolarlık fonun bir parçası niteliği taşıdığını söyledi.

İnşaat Mühendisleri Odası Otoyol konusunda hükümetin yabancılarla işbirliği yapmasını eleştirdi

ANKARA (Politika) - İnşaat Mühendisleri Odası, otoyol yapımı konusunda MC hükümetinin yabancılarla işbirliği yapmasını, Türk teknik gücüne saygısızlık olarak niteledi. İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Arif Merdol, proje için dış kaynaklara başvurmanın son derece hatalı olduğunu bildirerek, "Trakya otoyolunun proje yapımının yabancılara ihalesi üzerinde sürdürülen çalışmalar sadece ve sadece kredi sağlama gerekçelerine de bağlanamaz," dedi.

İnşaat Mühendisleri Odası bildirisinde, MC iktidarının taşımacılık alanında dünyadaki genel gelişimin tersine karayolculuğuna ağırlık verdiği kaydedildi. Bildiride cephe hükümetinin bu girişiminin ülkenin iç dinamizminden kaynaklanmadığını yabancıların teşvik ve kredi vaatleri ile benimsetilmek istendiğini belirtildi.

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Arif Merdol, otoyol konusunda MC iktidarının Türk teknik gücünü bir kenara iteleyen girişim içinde olduğunu söyledi. Merdol, İnşaat Mühendisleri Odasınca yayınlanan bildiride daha sonra şu görüşlere yer verdi :

"Ülkemiz teknik gücü bugüne kadar en zor ve engebeli bir bölge olan Pozantı - Adana otoyolunun hem projesini hem de yapımını kısıtlı mali olanakları içinde tamamen yerli elemanlar ve yerli olanaklarla başararak olumlu bir sınav vermiştir.

MUHAMMED ALİ BAŞKAN OLSAYDI NELER YAPARDI

- *İlk işi uçak seferlerini kaldırmak olacak.*
- *Zenginlerden çok yoksullardan az vergi alacak.*
- *Sanayici ve gangsterlerin elindeki bütün paralara el koyacak.*

LANDOVER (ABD)-Amerika'da başkanlık seçimi için kampanyanın kızıştığı şu günlerde, Dünya Ağır Siklet Boks Şampiyonu Muhammed Ali de Cuma günü Landover'de Jimmy Young'la yapacağı ünvan maçını unutmuş görünerek kendi "başkanlık kampanyasını" açtı.

Muhammed Ali, Landover'de verdiği demeçte, şayet Başkan olsaydı neler yapacağını şöyle anlattı.

UÇAK SEFERLERİ TEHLİKELİDİR, KALDIRILSIN

Uçak yolculuklarından nefret ettiği bilinen Muhammed Ali, Başkan olsaydı ilk olarak Amerika'nın doğusu ile batısı arasında bir tünel kazdırarak burada saati 500 km. sürat yapan trenler işleteceğini söyledi Ali, "herkes uçakla yolculuk etmekten hoşlanmaz, uçak yolculukları tehlikelidir" şeklinde konuştu.

Muhammed Ali "Seçim programında" bulunan öteki hususları da şu şekilde sıraladı: Zenginlerden fazla, yoksullardan az vergi alınacak, yolsuzluk ve fuhuşla mücadele edilecek.

Sanayicilerin ve gangsterlerin ellerindeki parayı son metelliğine kadar olacağını söyleyen Muhammed, "ancak, bu şekilde davranan bir başkanı yaşatmazlar. Beyaz Sarayı bile bombalarlar. Onun için, benim dediklerimi yapacak bir başkanın hayatını vermekten korkmaması gerek" dedi.

Kilosu 850 kuruştan alınacak

Çay alım kampanyası bu yıl Mayıs'ın ilk haftasında açılıyor

RİZE-Geçen yıl 16 Nisan'da açılan çay kampanyasının bu yıl, çay filizlerinin geç gelmesi nedeniyle, Mayıs'ın ilk haftasında açılması beklendiği belirtildi.

Çay-Kur, açılacak kampanya için fabrikalardaki hazırlıkların 3 Mayıs'a kadar bitirilmesini istedi.

Çay-Kur yetkililerinden alınan bilgiye göre, bu yıl Doğu Karadeniz çay kampanyası, Çay Araştırma Enstitüsünün vereceği raporla açılabilecek. Ancak, bu tarihin 3-10 Mayıs tarihleri arasında olacağı ve kampanyanın kademeli açılacağı belirtildi.

İlgililer, kampanyada 35 fabrikanın 400 ton-günlük işleme kapasitesiyle işletmeye gireceğini, çay alımlarının 1217 yerde yapılacağını, kampanyanın açıldığı ilk on gün içinde gelen çayların hepsinin mübayaa edileceğini, ondan sonra fabrikalarda izdiham yaratmamak için dekar başında günde 25 kilo çay alınacağını ifade ettiler. İlgililer bozuk çay getiren üreticilerin ruhsatnamelerinin iptal edileceğini, alım yerinin kapatılacağını, makasla kesilen çayların alınmayacağını söylediler.

Öte yandan Bakanlar Kurulu dünkü toplantısında çay kurumunun durumunu konuşarak yaş çay yaprak alım fiyatlarını kararlaştırdı. ÇAY-KUR 1 milyar lira kredi verilmesini ve geçen seneki 750 kuruş fiatın bu sene 1 lira fazlası ile 850 kuruş olarak uygulanması yönünde karar almıştır.

«PAKETLEME OYUNLARIYLA ÇAYA ZAM YAPILIYOR»

ANKARA (Politika)- CHP Rize Milletvekili Osman Yılmaz Karaosmanoğlu, yaş çay yaprak alım fiyatının 12.60 TL.'den aşağı olmamasını istedi. Karaosmanoğlu, CHP Millet Meclisi Grubu adına çay fiyatları konusunda yaptığı açıklamada, çaya paketleme oyunlarıyla zam yapılmamasının gerektiğini belirtti.

CHP'li Karaosmanoğlu, çay üreticileri federasyonunun saptadığı 12.60 TL'nin altında bir fiyat verilmesi halinde üreticinin ezilmesinin süreceğini söyledi. Rize Milletvekili Karaosmanoğlu, çay alım fiyatlarıyla ilgili açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer verdi :

"İki yıl içinde öteki tarım ürünleri fiyatlarındaki artış yüzde 132 olurken, çay alım fiyatı yüzde 73 eksiği ile ancak yüzde 59 artış göstermiştir. Hükümet çay üreticisine üvey evlat davranışından artık kaçınmalıdır."

KUŞBAKIŞI

Olacak Şey Degil

Ziraat Mühendisleri Odası, son zamanlarda gübrenin karaborsaya düştüğünü ileri sürmüş.

İftiradır efendim, olamaz.

Bir şeyin karaborsaya düşmesi için o şeyin piyasadan çekilmesi gerekir.

Bunca pislik bolluğunda karaborsası mı olurmuş gübrenin !

H. Ş.